

Kuldīga valsts svētkiem gatava

Tuvojoties Lāčplēša dienai un Latvijas 103. gadadienai, Kuldīgas komunālie pakalpojumi pie daudzu pilsētas ēku durvīm tradicionāli izlikuši priežu vītnes, kas apvītas ar sarkanbaltsarkanā karoga lenti.

Zaļumsaimniecības vadītāja Dzintra Strazda stāsta: „Lai izveidotu labu vītni, jāizvēlas pareizie priežu zariņi, un šeit derēs no vecākām priedēm.” Šogad nepieciešamība ievērot distanci šo darbu apgrūtinājusi, nav palīdzējis arī aukstais laiks. „Bet mūsu cilvēki ir norādījušies, jo tāpat dažādos laika apstākļos jāgrābj lapas. Līdz ar visām grūtībām šogad vītnes pinām mazāk. Iestādēm, kurām citus gadus esam tās veidojuši, iznāca atteikt, jo katrai sev nopušķot vienas durvis ir vieglāk, nekā mums to darīt lielā daudzumā, ievērojot epidemioloģiskās prasības.” Šogad uzpīti 33 metri priežu vītnes.

Ilggadējā zaļumsaimniecības strādniece Gunta Būdeniece saka: „Vītnes pinu jau gadiem. Tiem, kuri vēlas to darīt paši, iesaku likt tā kārtīgi, lai nejuķ ārā, un nosiet ar stingru roku. Gadu gaitā tehnika nav mainījies. Vienu vītni varam uzpīt vidēji 20 minūtēs.”

Lauras Vīlertes teksts un foto

Kuldīgas komunālo pakalpojumu darbinieks Andis Neitāls izliek priežu vītni Liepājas ielā 17.

Strēlnieku piemiņa atkal celta godā

Atjaunojot Kuldīgas vecās slimnīcas ēku un labiekārtojot teritoriju, skvērā Liepājas ielā 39, blakus topošajai mākslas un radošā kvartāla ēkai, uz vecajiem pamatiem beidzot tapusi piemiņas plāksne latviešu strēlniekiem.

1935. gadā Latviešu veco strēlnieku biedrības Kuldīgas nodaļa bija sākusi vākt līdzekļus un paredzējusi pilsētā celt pieminekli kritušajiem strēlniekiem. Toreiz ielikts pamatamens, kas saglabājies līdz mūsdienām, bet iecere palika neīstenota. Par to kuldīdznieki vairākkārt atgādinājuši, rakstījis arī *Kurzemnieks*.

Pēc arhitektes Zaigas Gailes biroja projekta plāksne veidota kā bronzas vairogas – forma atvasināta no saules simbolikas latviešu strēlnieku nozīmītēs, kuras kareivji izgatavojuši paši, pārkausējot misiņa jostu sprādzes. Uz plāksnes ir dzejnieka Augusta Saulieša vārdi. Piemiņas vietu ieskauj astoņas ābelītes, kas pavasarī ziedēs baltiem ziediem, un paredzēts, ka šeit uzplauks baltu ziedu pļava, simbolizējot sniega klāto Ložmetējkalna apkārtni, kurā strēlnieki krita.

Vietas izveidē iesaistīti arhitekte Maija Putniņa-Gaile, mākslinieks Vilmārs Terbets, tēlnieks Kārlis Alainis un dārzniece Maija Strazdiņa, pastāstīja projektu vadītāja Madara Liekmane.

Piemiņas vieta gan būs apskatāma vien līdz Latvijas proklamēšanas dienai, jo *Būvfirma „Inbuv”* darbi vēl turpinās un līdz to pabeigšanai vietu atkal ieskaus žogs.

Uz piemiņas plāksnes latviešu strēlniekiem izlasāmi Augusta Saulieša dzejoļa *Svētā, dārgā Latvija* vārdi: „Mūžam vairs mūs nenomākti,/ Pekles vara – spēks un vilts, / Pērkonis tēvs mums, saule – māte./ Bijām – būsīm brīva cilts! / Bijām – būsīm brīva cilts!”

Ingai Bērziņai augsts apbalvojums

Valsts prezidents Egils Levits un Ordeņu kapituls nolēmis ar Atzinības krustu apbalvot un par Atzinības krusta lielvirsnieci iecelt Kuldīgas novada domes priekšsēdi Ingu Bērziņu.

Par sevišķiem nopelniem valsts labā pirms Latvijas gadadienas piešķirti 60 augstākie apbalvojumi: Triju Zvaigžņu ordenis, Viestura ordenis un Atzinības krusts. Tie tiks pasniegti cilvēkiem, kuri izcili kalpojuši valstij un tautai un kuru pašizliedzīgais profesionālais un sabiedriskais darbs, pilsoniskais veikums pelnījis visaugstāko atzinību, uzsvērts prezidenta paziņojumā.

„Jūtos pagodināta, priecīga un pateicīga! Man tas bija pārsteigums,” *Kurzemniekam* sacīja I.Bērziņa. „Viens jau nav cīnītājs – bez komandas, atbalsta, pleca sajūtas tas nebūtu iespējams. Paldies jums, Kuldīgas novada un Latvijas patrioti! Gods kalpot Latvijai un Kuldīgas novadam!”

Par apbalvojumu pasniegšanu, ievērojot epidemioloģiskās prasības, Ordeņu kapituls lems atsevišķi.

Laikraksta *Kurzemnieks* nākamais numurs iznāks **trešdien, 17. novembrī**.

Sludinājumi un reklāma jāiesniedz līdz **pirmdienas, 15. novembra, 12.00**.

Trešdien, 17. novembrī:

- Nepotēta ārste atstāj praksi.
- Skolēni par Latviju.
- Futbolists Jānis Ikaunieks.
- Mārtiņš Ainis Roga – brīvprātīgais kovida nodaļa.
- Iecietība pret atšķirīgo: seksuālās minoritātes.

REDZĒJUMS

Pirmā alga par pirmo darbu

Daiga Bitiniece

Pirmā pieredze strādāt komandā, iespēja saprast, vai profesijas izvēle ir pareiza, izpratne par darba vidi kopumā, komunikācijas prasmi apguve – tādus un līdzīgus ieguvumus intervijās *Kurzemniekam* minējuši tie vidusskolēni, kuri jau vairākas vasaras strādā novada veikalos, ražotnēs un zemnieku saimniecībās.

Līdzīgas atziņas paiduši darba devēji un darba ņēmēji šoruden uzņēmumu *CV-Online Latvia* un *Bīte* aptaujā*. Taču galvenais, pēc 25% darba devēju domām, ir tas, ka pirmā darba pieredze jauniešiem ļauj zināšanas lietot praksē, jo diemžēl tas, ko mūsdienās māca augstskolās, ne vienmēr uzreiz ir liekams lietā. Vēl 22% darba devēju ir pārliecināti, ka tieši pirmā darbavieta var veidot izpratni par atbildību. Vienlaikus 15% atzīst, ka pirmā pieredze palīdz formulēt tālākās karjeras mērķus. Jo tikai ikdienā, saskaroties ar izvēlētas nodarbošanās grūtāko pusī, var apjēgt, ko darīt nepatīk, un apzināties spējas.

„Ir tikai pašsaprotami, ka atalgojums būs sākumam atbilstošs.”

Jauna tendence, ko uzsver uzņēmēji, – aizvien svarīgāka ir saskarsme, spēja iekļauties, iejusties kolektīvā un pielāgoties apstākļiem. Mūsdienā straujā dzīves ritmā brīžiem tas pat ir svarīgāk par to, kāda skola pabeigta un kas rakstīts papīros. Prasme adaptēties, ātri atrast informāciju, spēja loģiski domāt un rīkoties, būt elastīgam, empātiskam, atsaucīgam, uzņemties atbildību, izrādīt iniciatīvu un būt gatavam mācīties darot – tādas prasmes apliecina, ka jaunais cilvēks spēs tikt galā arī ar neordinārām situācijām.

Un izrādās (par to liecina vismaz šī aptauja): nedaudz maldīgs ir uzskats, ka jaunais cilvēks uzreiz pieprasa sev vismaz tūkstoti uz rokas. Vaicāti par motivējošu atalgojumu jauniešiem, kuri iegūst pirmo pieredzi, gandrīz puse jeb 48% aptaujāto darba devēju norādījuši 500–750 eiro uz rokas. Un tādu pašu norādījuši 35% darba ņēmēju līdz 25 gadiem. Bet ceturtā daļa darba devēju apgalvo, ka tie ir 750–1000 eiro uz rokas, un tam piekrīt 30% jauno speciālistu līdz 25 gadiem. Tajā pašā laikā 16% darba ņēmēju līdz 25 gadiem 350–500 eiro uz rokas atzīst par normālu atalgojumu par pirmo pieredzi, bet 1000 eiro uz rokas gribētu 9%, un to būtu gatavi maksāt 6% darba devēju.

Sākot pirmās darba attiecības, ir tikai pašsaprotami, ka atalgojums būs sākumam atbilstošs. Un lielākoties jaunieši spēj savas starta pozīcijas novērtēt un sagaida tādu atalgojumu, kas atbilst viņu spējām un uzņēmuma prasībām. Jaunie censoņi arvien vairāk apzinās, ka viņu nākotnes potenciāls ir tieši saistīts ar apgūtajām prasmēm, secinājusi *Bītes* klimata kontroles vadītāja Endija Kaševska.

*Aptaujāts 101 uzņēmējs un 1000 iedzīvotāju, tostarp jaunieši līdz 25 gadiem.

PAR KURZEMNIEKU

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotnē.

„Jāsastop dažāda pieredze, bet tā ir spēcīga”

Dace Zvirbule, rakstniece, pašnodarbināta gide Rendā, bijusi laikraksta *Zemgale* galvenā redaktore:

– *Kurzemniekā* strādāju no 2011. līdz 2013. gadam. Atmiņā palikuši jaukie kolēģi: Daiga, Inguna, Vija, Aivars, Dina un pārējie.

No tā laika nāk prātā dažādi cilvēki raksti. Spilgti atceros gadījumu, kad pēc smagas saimniecības ar alkoholu nomira kāda meitene. Man pašai bija smagi par to rakstīt un domāt. Cilvēki cenšas žurnālistu izmantot sev par labu, kamēr viņiem tas ir izdevīgi. Kad raksts pavēršas viņiem par sliktu, tad lamā žurnālistus.

Taču nevaru teikt, ka atmiņā palikušas tikai smagas un skumjas epizodes. Pieredze ir dažāda, bet tā ir ļoti spēcīga. Žurnālistam iznāk saskaroties ar dažādām situācijām un cilvēkiem – dzīve nav tikai rožu dārzs. Pilsēta un novads ir mazs, un, rakstot vietējam laikrakstam, secināju, ka cits citu šeit labi pazīst. Cilvēki, kas visu mūžu strādā vietējā avīzē, noteikti daudz spēcīgāk izjūt, kā tas ir – rakstīt par sev pazīstamiem cilvēkiem. Atzīšos, ka *Kurzemnieku* tagad iznāk palasīt ļoti reti. Kad ieraugu internetā kaut ko par aktuālu tēmu vai pazīstamu cilvēku, tad izlasu. Bet vietējai avīzei ir nākotne un nozīme, jo nacionālās avīzes nekad nerakstīs par cilvēku personīgajiem notikumiem tā, kā *Kurzemnieks* to dara, un tā arī ir reģionālā laikraksta galvenā vērtība. Piemēram, ASV vietējās avīzes publicē, kas ar ko saderinājies, kas precas, šķiras, piedzimst, mirst, – raksta par visām dzīves norisēm.

Digitalizācija jau tagad lielā mērā drukāto versiju ir izēdusi, un avīzei šie ir grūti laiki. Domāju, ka turpmāk būs vēl grūtāk. Uzskatu, ka vietējai avīzei vairāk jāattīsta interneta versija – portāls, kas piesaistītu arī gados jaunākus lasītājus.

TRĪS PAR VIENU

Kas darāms, lai iedzīvotājus atbalstītu saistībā ar dzīves dārdzības, īpaši elektrības cenas, straujo pieaugumu?

JĀPIEŠKIR NAUDA TŪLĪT UN ARĪ NĀKAMGAD

1. Gints Kaminskis, Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis:

– Istermiņa risinājums paredz pašvaldībām piešķirt finansējumu no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem, otrs – tas jāparedz arī nākamā gada valsts budžetā. Pagājušonedēļ labklājības ministram Gatim Eglītīm nosūtīta vēstule, kurā izklāstīta situācija pašvaldībās. Vienlaikus ierosināts Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā iekļaut mērķētu atbalstu mājokļa izdevumu samaksai noteiktām grupām, kas pakļautas nabadzības riskam. Ierosinājam plašāku mājokļa pabalstu saņēmēju loku, nekā bija noteikts Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, un aicinājam nākamgad šim mērķim pašvaldībām paredzēt speciālu valsts budžeta dotāciju. Mūsu ieskatā atbalsta saņēmēju loks jāpaplašina ar

atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti, kā arī tām māsaiņniecībām, kurās nav darbaspējīgu cilvēku. Tikko notikušajās sarunās ministrs puda izpratni par situāciju. Tāpēc ministrija sāks darbu pie grozījumiem likumā un attiecīgiem aprēķiniem.

Vienlaikus tiks turpināts darbs, lai valsts budžetā iekļautu 30% līdzfinansējumu garantētā minimālā ienākuma pabalstam un mājokļa pabalstam. Mēs to atzinīgi novērtējam. No savas puses sniegsim visu informāciju, lai ministrija ātrāk sagatavotu priekšlikumu Ministru kabinetam un Saeimai un tas tiktu atbalstīts. Lai maznodrošināto atbalstam meklētu ilgtermiņa palīdzību, iesaistot pašvaldību, Labklājības un Ekonomikas ministriju, nekavējoties jāizvērtē vienotā mājokļa pabalsta regulējums un nepieciešamās izmaiņas.

BŪS VAI RĀK TRŪCĪGO UN MAZNODROŠINĀTO

2. Sarmīte Segliņa, Kuldīgas novada pašvaldības sociālā dienesta vadītāja:

– Pie mums lielākoties vērsas cilvēki, kas nonākuši finansiālās grūtībās un trūkumā. Varam palīdzēt pēc normām, ko noteikusi valsts vai pašvaldība. Ievērojamo skaita pieaugumu vēl nemanām, jo dārdzība strauji pieaugusi pēdējā laikā. Iedzīvotāji tikai tagad sāk saņemt lielākus rēķinus par elektrību un citiem pakalpojumiem. Visvairāk saskaramies ar jauno valstī noteikto kārtību par mājokļa pabalstu. Tas vairs nepalīdz segt izdevumus pilnīgi visiem tiem, kas iepriekš bija

tiesīgi valsts pabalstu saņēmēji. Gaidām izmaiņas, bet nezinām, kādas. Ir cerības, ka Labklājības ministrija nekavēsies izlemt, kā pieaugošos izdevumus kompensēt.

Nedaudz atbalsts jau paredzams, jo ar novembri būs valsts atlaides elektrībai dažām iedzīvotāju grupām. Dārdzība ievērojami pasliktinās stāvokli arī tām ģimenēm, kas iepriekš dzīvoja nodrošināti un uz pabalstiem nevarēja pretendēt. Kuldīgas novadā ir 854 trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes – kopā ap 1300 cilvēku. Jauni klienti vēl neparādās, bet novērojumi rāda, ka jau drīz viņu loks droši vien paplašināsies.

JĀATLĪDZINA NO DIVIDENDĒM

3. Lienīte Caune, Latvijas Zemnieku savienības uzņēmēju padomes vadītāja:

– Pēdējos mēnešos energoresursu, īpaši elektrības, cena Eiropā sasniedza rekordus, kas tuvu krīzei jau ir novedušas ne tikai daudzas ģimenes, lauksaimniekus un uzņēmumus, bet arī pašvaldības. Elektrības un gāzes cenu lēcieni radījis smagu finansiālo sītienu ikvienam. Ierosinām *Latvenergo* dividendes novirzīt tam, lai kompensētu obligātā iepirkuma komponenti. Šo priekšlikumu esam izdiskutējuši ar enerģēti-

kas ekspertiem un nonākuši pie, mūsaprāt, labākā risinājuma, kas dotu atbalstu katram iedzīvotājam, nešķeļot ne vakcinētajos vai nevakcinētajos, ne pēc saimniecību, uzņēmumu un ģimenes lieluma. Straujo inflāciju jau izjūt visi, līdz ar to elektrības cenas kompensācijas mehānisms jāiedarbina visu iedzīvotāju virzienā, atvieglojot rēķinu slogu. Pagājušajā gadā *Latvenergo* dividendes bija 127 miljoni eiro, līdz ar to mūsu iniciatīvai ir reāls segums.

Daina Tafelberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Kā mājā maksimāli ietaupīt

Didzis Skrodelis, finanšu institūcijas *Altum* energoefektivitātes kompetences centra vadītājs

Daudzdzīvokļu māju renovācija uzlabo energoefektivitāti – pēc tās vidējais enerģijas patēriņš samazinās par 53%, un tas iedzīvotājiem ir būtisks ietaupījums. Tomēr par māju vienmēr ir pareizi jārunā, un to var darīt iemītnieki paši ar vienkāršām metodēm.

Regulāri jākontrolē logu tehniskais stāvoklis, jo nehermētiski logi rada siltuma zudumu, tādēļ pēc ierīkošanas jāpārbauda stikli, blīvgumijas, profili un furnitūra. Tāpat tie jāmazgā, jāpieregulē, un vismaz reizi gadā jāieelpo furnitūras kustošie mezgli un berzes vietas.

Svarīgi ir pasargāt telpas no pelējuma. Tīra un sabalansēta ventilācijas sistēma taupa enerģiju un nodrošina gaisa pieplūdi ēkā. Bez gaisa cirkulācijas rodas mitrums, kas var radīt pelējumu, kā arī paaugstināt CO₂ līmeni, bet tas var izraisīt nopietnas veselības problēmas.

Ir vairākas iespējas taupīt siltumu. Ja radiatoriem dzīvokļos ir termoregulatori, siltuma patēriņu telpā var optimizēt. Temperatūras samazināšana pat par vienu grādu palīdz ietaupīt aptuveni 4–5% no visas siltumenerģijas, tādēļ ieteicams neregulēt zemāku temperatūru naktī, kā arī tad, kad neviena nav mājās. Tā kā daudzdzīvokļu namos ir viena apkure, iedzīvotāji nedrīkst savā dzīvoklī pavisam to noslēgt, jo tas rada disbalansu kopējā sistēmā.

Arī siltumizolācija bēniņos un pagrabstāvos aizsargā māju pret siltuma zudumu, tādēļ svarīgi nodrošināt, ka šīs telpas ir slēdzamas. Pagrabos ieteicams turēt aizvērtus logus, lai telpā netiek kaķi, kuri ar nagiem var bojāt siltumizolācijas materiālus. Svarīgi, lai radiatoriem piekļūtu gaiss, tos nenosegt ar bieziem aizkariem vai mēbelēm, jo tad pieaug uzskaitītā siltuma izstarojums, bet vienlaikus telpa netiek pietiekami sildīta un nenotiek siltā un aukstā gaisa apmaiņa.

Energoefektīvos mājokļos tiek gādāts par vēdināšanu – logiem ir gaisa pieplūdes vārsti vai kanāli, kas izbūvēti cauri fasādei. Vajadzīga šo sistēmu apkope. Uzmanība jāpievērš filtra stāvoklim, un tas jānomaina, ja nepieciešams. Renovētās ēkās ir risinājumi pietiekamai gaisa pieplūdei, un tas nozīmē, ka vēdināt nav vajadzības – īpaši gada aukstajā laikā tas veicina telpas dzesēšanu un siltuma zudumu, lieki audzējot rēķinu par apkuri. Dažkārt mājas pārvaldniekam nākas uzklaut, ka vienā dzīvoklī ir pārāk karsti, bet citā – vēsi. Iespējams, vajadzīga siltumapgādes balansēšana, lai siltumnesējs sistēmā tiek sadalīts atbilstoši. Jaunās apkures sistēmās (radiatoros, cauruļvados un siltummaiņos) pēc atjaunošanas uzkrājas montāžas netīrumi un gruži. Tas samazina siltuma pārnešanu un var bojāt apkures elementus, tāpēc filtri jātīra. Ik pa laikam jāpārbauda siltummezgla iestatījumi, jo tie var pazust pat īsa elektrības pārrāvuma dēļ. Svarīgi vērot laikapstākļus un pēc aktuālās situācijas parametru mainīt. Regulēt drīkst tikai mācīti speciālisti.

Jāpievērš uzmanība arī fasādei. Tā nav paredzēta augstai mehāniskai slodzei, tā jāpasargā no dažādās ārējās ietekmes, piemēram, bērnu spēlēm ar bumbu pret sienu. Tāpat jāpārbauda, vai nav bojāts jumts un ūdens notek sistēma, jo slapja fasāde siltumtehnikos parametru pasliktina, piemēram, ledus gabali atkušņa laikā vai lapas un dažādi gruži rudenī var radīt nosprostojumus. Fasādes tuvumā nav ieteicams stādīt krūmus un citus augus, jo tas var radīt labvēlīgu vidi mikroorganismiem: sēnēm, aļģēm u.c. Ja tas tomēr noticis, skartās zonas jāmazgā ar neitralizējošu līdzekli vai jāpārkrāso ar krāsu, kas noturīga pret mikroorganismiem. Arī tad, ja fasāde nopūsta ar grafiņiem, ir specializēti kopšanas līdzekļi krāsas noņemšanai.

LASĪTĀJS NEIZPRATNĒ

Ķibeles ar veloceļu

Nemaz daudz ūdens nav aiztecējis kopš brīža, kad svinīgi atklāts Kuldīgas–Skrundas šosejas atjaunotais posms līdz pagriezienam uz Pelciem un jaunais veloceļš līdz Ābeļciemam, bet tur jau sākušās problēmas.

Kurzemnieks pārliecinās, ka no pagrieziena uz dārzkopības biedrību līdz pieturai Maizes kombināts tiešām izveidojusies ļoti liela un dziļa peļķe, kas daļēji sāk appludināt jauno gājēju un velosipēdistu ceļu. Kāpēc? Ūdenim nav, kur aiztecēt, jo nav nedz grāvju, nedz lietusūdens noteku.

„Man katru rītu iznāk braukt garām pagriezienam uz dārzkopības biedrību *Rumba*, un redzu, ka pēc pēdējām lietavām šosejas malā krājas ūdens. Tajā slīkst bērzi, kas atstāti starp šoseju un veloceļu,” redakcijai stāsta Uģis. „Vai tiešām, šo posmu rekonstrējot, nevarēja izprojektēt arī normālu lietusūdens notek sistēmu?”

Latvijas Valsts ceļu (LVC) pārstāve Anna Kononova skaidro: ņemot vērā ceļa novietojumu attiecībā pret apkārtni, projekts bijis korekts, jo dziļš sāngrāvis šajā vietā nav nepieciešams. Reljefa kritums vietai starp Ābeļu aleju un autobusu pieturu *Maizes kombināts* nodrošina, ka ūdens aizplūst Ābeļu alejas virzienā. To uzver ceļa sāngrāvis, kam kritums ir šajā pašā virzienā. Tā kā

sāngrāvis ir pagarinājums beznoteces grāvim Ābeļu alejā ar turpinājumu ciematā, tad intensīvu nokrišņu laikā starp gājēju un velosipēdistu ceļiņu un šoseju posmā no Ābeļu līdz Cidoniju alejai ūdens var īslaicīgi uzkrāties. A. Kononova turpina: „Neizmainot Ābeļu alejas grāvja konfigurāciju un noteci, strauja sezonālu ūdeņu novadīšana posmā no Ābeļu līdz Cidoniju alejai nav iespējama.” *Latvijas Autoceļu uzturētājam* tikšot uzdots, cik iespējams, ūdens uzkrāšanos novērst.

Jau aptuveni stundu pēc tam, kad *Latvijas Valsts ceļiem* tika nosūtīts e-pasts, aplūstošajā vietā strādnieki ar lāpstām mēģināja veidot grāvīti.

Alberta Dintera
teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Elektrības rēķins audzis. Kā dzīvot tālāk?

Dana Egle, manikīre:

– Es jau visu, ko vien varēju, esmu minimizējusi, lai patēriņš nebūtu tik liels. Mājvietā neesam daudzi, tāpēc nemaz tā nesekoju tam līdzī. Pagājušajā mēnesī rēķins nebija ļoti liels. Lai patēriņu samazinātu, cenšos mazāk izmantot cepeškrāsni vai mazāk skatos televīziju, vairāk eju staigāt pa lauku.

Man ar elektrību nav problēmu. Zinu, ka internetā ir grafiki, kur pa diennakts stundām redzama elektrības dārdzība, taču neesmu tajos iedziļinājusies. Man vienai tas nav tik aktuāli. Ko gribu, to ieslēdzu; ko gribu, to no kontakta izrauju.

Daila Grundmane, kuģa stjuarte:

– Kaut ko esmu dzirdējusi, taču maz uzturos mājās un cenu kāpumu neizjūtu. Elektrība ir jātaupa, un, pirmkārt, vajag pārbaudīt visas elektroierīces, vai darbojas, kā vajag un elektrību *neplēš* par daudz, otrkārt, vajag mazāk slēgt iekšā. Kad cena kāps, arī man būs jāpielāgojas. Par tiem grafikiem internetā, kur cena redzama pa stundām, esmu dzirdējusi, bet īsti nepārzinu. Vakara stundās vai konkrētos laikos pa dienu cena esot mazāka, un tad varētu vairāk ko mājās darīt. Bet man tas liekas nepraktiski.

Irma Krūmiņa, pensionāre:

– Man vēl rēķins nav atsūtīts. Māja, kurā dzīvoju, ir uz mazmeitas vārda, un arī viņai rēķina vēl nav. Nezinu, cik vairāk šomēnes būs jāmaksā. Visu laiku maksāju ap desmit eiro mēnesī. Ja cena kāps, nekas cits neatliks, kā maksāt. Cik un kādās diennakts stundās elektrība maksā, es nezinu – grafikus internetā neskatos. Tam vairāk mazmeita seko līdzī. Bet arī viņa vēl nekādu informāciju nav atradusi.

Anete Grosberga, mamma:

– Zinu, ka elektrība tagad dārgāka. Lai rēķinu samazinātu, ģimenē cenšamies slēgt mazāk gaismu iekšā un neatstāt ieslēgtu bez liekas vajadzības. Vēl cenšamies mazāk tēcināt ūdeni. Par diennakts patēriņa grafikiem esmu dzirdējusi, bet tos neskatos.

Jānis, pensionārs:

– Man nekas nepieder, tādēļ nemāku teikt, cik augstas tās cenas būs turpmāk. Esmu dzirdējis stāstus laikrakstos un televīzijā, ka būs dārgāk, nekā bija. Kā samazināt elektrības patēriņu, tas atkarīgs no paša – kā katrs izdomā, kā to kontrolēt. Valdības vai sindikāta lēmumus es nekādi atcelt nevaru.

Laima Ostele, laimīga pensionāre:

– Jā, zinu, ka ir dārgāka. Man ir līgums ar SIA *Tet* un dinamiskais pieslēgums. Es regulāri sekoju līdzī arī biržas cenām internetā. Cik esmu skatījusies, vismazākā ir pret rītu, taču kā kuru reizi. Citreiz cena ir ļoti zema – tikai trīs četri eiro. Tā īpaši necenšos patēriņu samazināt – jāturpina dzīvot, bet mēģinu pielāgoties, kad atbilstoši biržas cenām šmorēt gaļu, vārīt zupu vai mazgāt veļu.

Amanda Gustovska, Lauras Vilertes foto

Paldies ārstēm!

Pateicībā par darbu pandēmijas laikā Kuldīgas novada pašvaldības goda raksts pasniegts trim ģimenes ārstēm – Rūtai Eglītei, Mārai Ostašovai un Gundegai Zdanovskai, jo viņu praksē ir novadā lielākā aptvere vakcinācijai pret Covid-19.

„Šobrīd pacientiem aktuālāk ir uzzināt par vakcīnas iedarbības ilgumu,” teic ģimenes ārste Rūta Eglīte.

Māra Ostašova: „Ģimenes ārstiem cilvēki uzticas vairāk nekā politiķiem.”

Ģimenes ārste Gundega Zdanovska: „Cilvēki zvina katru dienu, un mēs uz poti pierakstām rindā.”

KULDĪGA

Ir komandas darbs

Rūtas Eglītes doktorātā sapotēts 71% viņas pacientu. „Tas ir komandas darbs – bez māsiņu un reģistratores palīdzības šāda rezultāta nebūtu,” saka daktare.

„Sākumā, kad no Nacionālā veselības dienesta vēl nebija prioritāro grupu sarakstu, mēs pēc datora datiem un pacientu kartītēm zvīnījām ikvienam – gan brīvā brīdī, gan pēc darbdienas līdz vēlam vakaram. Vakcinēšanas laikā māsiņas ierodas darbā jau pusseptiņos rītā – ir tādi pacienti, kuri vēlāk nevar ierasties, jo jāsteidzas uz darbu citā pilsētā vai pagastā. Savu ikdienu esam pielāgojuši vakcinācijai.”

Visbiežāk ārstei nācies atbildēt uz šādiem jautājumiem: „Kāda pēc potes būs reakcija?”, „Kādēļ vajadzīga otra deva?”, „Ja izslimoju, vai vajag vakcinēties?”, „Ja esmu saņēmis divas devas, kādēļ vajadzīga trešā?” Tāpat bijuši jautājumi par vīrusa rašanos un izplatību. „Mani uztrauc dažu cilvēku grupu stingrā nostāja, ka viņi nepotēsies. Viņi neieklausās zinātniskajos skaidrojumos par vakcīnas nozīmi. Uz jautājumu „Kādēļ ne?” viņi nespēj atbildēt. Daļa ir pret piespiedu vakcinēšanu. Taču tā nav piespiedu – tas ir vienīgais variants, kā neslimot smagi vai nēnomirt.”

Kā mediķi šajā laikā pasargā sevi no izdegšanas? „Darbs ir intensīvs, un dažas meitenes pēc tam sporto, brauc ar riteni vai skrien. Pirms mājsēdes apmeklējām kultūras pasākumus. Mēģinām sevi emocionāli atbrīvot no stresa.”

SKRUNDA

Uzticas ārstiem, ne politiķiem

Māras Ostašovas ārstes prakse ir Skrundā, kā arī Skrundas, Nikrāces, Raņķu un Rudbāržu pagastā. Vakcinēti 68% pacientu.

„Cilvēki manu viedokli jautā. Jāpotējas obligāti, citādi nekad no šīs bīstamās infekcijas vaļā netiksim,” skaidro M. Ostašova. „Mums ir daudz hronisko slimnieku un veco ļaužu. Kad viņiem jautāju, kāpēc nepotējas, atbilde ir: „Ja teiksiet jūs, tad vakcinēšos, bet, ja televīzijā politiķis, tad ne.”

Ārste novērojusi, ka pēdējā laikā motivācija potēties vairāk ir jaunajai paaudzei, citādi nevarēs strādāt, savukārt 50–70 gadus vecie potējas tāpēc, ka domā par veselību.

„Kāpēc to darīt? Nekas labāks par vakcīnu vēl nav izdomāts. Tā var pasargāt no smagas slimības gaitas, pat nāves. Manā praksē ir daži jauni pacienti, kuri nebija potēti, ar vīrusu saslima, un slimības gaita ir ļoti smaga.

Mēģināju runāt ar antivakseriem, bet nav vērts – viņi dzīvo citā pasaulē, ilūzijā. Reiz gan kāds jautāja, vai varot uzskaitīt visas blakusparādības, ko vakcīna rada. Zināju, ka viņš lieto zāles. Ieteicu salīdzināt vakcīnas un zāļu anotāciju – kam blakusparādību būs vairāk. Vakcīnai bija mazāk, un pacients potējās. Dažus tomēr ir izdevies pārliecināt.”

Šobrīd ārsti uztrauc nevakcinētie cilvēki, jo viņu dēļ var rasties jauna vīrusa mutācija. „Sākumā bija Uhaņas vīruss, alfas paveids, tagad deltas. Ja vakcinācijas procents nebūs augsts, tad vīruss, nonākot nevakcinētā cilvēkā, mutēsies – radīsies jauns paveids. Un mēs nezinām, vai tas nebūs agresīvāks par pašreizējo deltu. Arī potētais slim, bet viņa organismā vīruss jaunas mutācijas nerada. No kolēģu sacītā var secināt: ja nepaņksim augstu vakcinācijas līmeni, nākamais rudens no šī neatšķirsies.”

ALSUNGA

Bažijas par komplikācijām

Ārste Gundega Zdanovska darbojas gan Alsungas, gan Gudenieku pagastā, un potēti ir 66% viņas pacientu.

„Cilvēkus jau ļoti pārliecināt nevar – katram savs viedoklis. Viņi paši izdara izvēli. Visvairāk pacientus uztrauc tas, vai pēc potes nebūs komplikāciju. Daži nāca aprunāties, vai tiešām var būt tik slikti, kā runā.” Līdzīgi kā Skrundas pusē, arī Alsungā vakcinācijai aktivizējušies jaunie, lai nezaudētu darbu, bet vecākā paaudze baidās no saslimšanas ar koronavīrusu. „Ilgu laiku mums saslimušo bija maz. Uzliesmojums radās septembra beigās, kad saslima ļoti daudzi, pat ģimenes. Tad cilvēki sāka strauji potēties.”

Šajā laikā ārstei darbdiena ir krietni ilgāka nekā ierasti: „Bieži nedarbojas veselības portāls, un, lai datus ievadītu, jāstrādā līdz astoņiem vakarā. Nekas jau nav beidzies – darbs turpinās.”

Inta Jansone, Ričarda Sotaka foto

Bite grib labākus sakarus

SIA *Bite Latvija* vēlas apbūves tiesības uz 5000 m² zemes Kuldīgā, Ganību ielā 14, un novada dome atbalstījusi publisku, mutisku izsoli ar augšupejošu soli.

Pašvaldība saņēmusi iesniegumu, ka uzņēmums vēlas šo vietu izmantot 60 metru augsta telekomunikāciju sakaru torņa vai masta ierīkošanai.

Inta Jansone

Spānijā aiztur par noziegumu Zlūkās

Valsts policija informē, ka 8. novembrī Spānijā aizturēts 1982. gadā dzimušais Gatis Zvingulis, kurš tiek turēts aizdomās par smagu noziegumu pirms četriem gadiem Ventspils novadā.

2017. gadā Zlūku pagastā G. Zvingulis alkohola reibumā konfliktā ar 9. klases absolventiem un viņu tuviniekiem ar nazi sadūra kādu no pieaugušajiem, kurš centās konflikta attīstību nepieļaut. Cietušais no miesas bojājumiem mira. G. Zvingulis no izmeklēšanas izvairījās, viņš tika izsludināts nacionālajā meklēšanā, 2018. gadā – arī starptautiskajā. Informācija par meklēšanu bija ievietota Eiropola interneta vietnē *EU Most Wanted*, un, pateicoties iedzīvotājiem, viņa atrašanās vieta noskaidrota. Iesaistot Spānijas policijas struktūrvienību cilvēku meklēšanai ENFAST, G. Zvingulis aizturēts Mursijas reģiona pilsētā Torre Pačeko. Viņam draud atbildība pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas – par tīšu smagu miesas bojājumu, kas vainīgā neuzmanības dēļ bijis par iemeslu cietušā nāvei.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Slēpj identitāti, nepakļaujas, lieto narkotikas

Stāsta Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Seršņova.

Septiņās dienās Kuldīgas iecirknī sākti 33 administratīvā pārkāpuma procesi, no tiem 24 – par ārkārtējās situācijas ierobežojumu, arī mājsēdes neievērošanu. Reģistrēti 11 ceļu satiksmes negadījumi (CSN), vienā ir cietušie. 6. novembrī VP saņēma informāciju, ka Alsungas pagastā motociklists un pasažieris iebraukuši kokā. Abi nogādāti Kuldīgas slimnīcā. Pārējie CSN lielākoties saistīti ar uzbraukšanu stāvošiem transportlīdzekļiem.

No pārkāpumiem mājsēdes laikā izceļami divi. Kāds vīrietis ticis pie trim administratīvajiem sodiem uzreiz, pie 1000 eiro naudas soda par mājsēdes neievērošanu, 100 eiro – par identitātes slēpšanu un 50 eiro – par nepakļaušanos policijai. 5. novembrī VP Kuldīgā, Dārza ielā, pēc deviņiem vakarā pamanīja divus cilvēkus, kuri, ieraugot policistus, metās bēgt. Likumsargi viņus panāca un pieprasīja pašapliecinājumu. Viens uz prasību nereaģēja un turpināja doties

prom. Policisti vēlreiz atkātoja prasību nosaukt vārdus, uzvārdus. Viens no vīriešiem paklausīja, un viņa personība noskaidrota, bet otrs turpināja iet prom. Kad VP darbinieki mēģināja viņu aizturēt, vīrietis uzvedās izaicinoši, solīja uzrīdīt savu suni. Vīrietis aizturēts un nogādāts iecirknī. Tur viņš turpināja savu identitāti slēpt, uzdodoties par citiem cilvēkiem, bet beigu beigās viņa īstais vārds, uzvārds noskaidrots.

Savukārt naktī no 6. uz 7. novembri VP saņēma informāciju, ka kādā īpašumā Kuldīgas novadā notiek pulcēšanās. Kad policisti ieradās, viņi sastapa septiņus cilvēkus, tostarp divus nepilngadīgus. Visiem jauniešiem izskaidrots, ka viņi pārkāpuši pulcēšanās ierobežojumus un par to tiks saukti pie administratīvās atbildības. Noskaidrots, ka svinēta kādas jauniešu dzimšanas diena. Pulcēšanos organizējusi pati gaviļniece, kurai naudas sods ir 500 eiro. Pārējiem jauniešiem – no 100 līdz 500 eiro. Notikuma vietā izņemtas narkotiskās vielas – marihuāna. Divi jaunieši aizdomās par tās glabāšanu nogādāti iecirknī, ir sākti kriminālprocess.

Pierakstījis **Alberts Dinters**

Ar īpašu rūpi par vec ļaudīm

Sevišķa piesardzība kovidā pandēmijas laikā tiek ievērota pansionātos, kur pārsvarā dzīvo vecāka gadagājuma cilvēki. Kā šajā laikā klājas Kuldīgas novada sociālās aprūpes nama *Valtaiķi* iemītniekiem un darbiniekiem, jautājām iestādes direktorei GUNITAI BIVBĀNEI.

Valstī vēl tiek ievērota mājse-de. Kāda situācija ir pie jums?

Lielākā daļa gan darbinieku, gan klientu ir koronavīrusu pārslimojuši, pārējie esam vakcinēti. Ieskaitot trīs strādniekus, kuri nodrošina ēdināšanu, *Valtaiķos* ir 26 darbinieki un 43 klienti. Pēc noteikumiem varētu būt 45 iemītnieki, bet pandēmijas laikā jānodrošina arī karantīnas istabas. Mūžībā gandrīz katru gadu aiziet pieci klienti, bet brīvu vietu nav – tās visu laiku ir aizņemtas.

Kāda vecuma ļaudis te mīt?

Klientiem ir, sākot ar 90 gadiem un uz augšu. Ir arī pāris jaunāku, bet tie ir cilvēki ar īpašām vajadzībām.

Pārsvarā ļoti cienijama vecuma cilvēki. Kā viņi jutās vīrusa uzliesmojuma laikā jūsu aprūpes namā septembrī?

Mēs esam tā grupa, kas pirmie vakcinējās ar *Astra Zeneca* vakcīnu. Potēšanos pabeidzām maijā. Tas bija tomēr ļoti novēloti, kamēr pie mums sāka vakcinēt. Līdz tam bija jāiziet ilgs posms. Bija arī daži klienti, kuri teica, ka nevakcinēsies, un viņi pirmie ar vīrusu saslima. Saslima arī vakcinētie. Kad septembrī mums bija uzliesmojums, piektdienā nodevām analīzes, un, kamēr sagaidījām atbildes, bija vēls sestdienas vakars. Kovids gāja uz priekšu ļoti straujā tempā. Saslima arī pārējie, lai gan pirmajiem slimības simptomus bijām ierobežojuši.

Saslimšana izpaudās katram citādi. Nevakcinētajiem bija augsta temperatūra – 39 vai 40 grādi. Iespaidoja arī tas, kādas slimības bijušas dzīves laikā. Vakcinētie slimoja trīs četras dienas. No pieredzes varu teikt, ka tie, kuri ir potēti, tiešām pārslimo vieglāk.

Vai tie, kuri izslimoja un nebija potēti, tagad domas ir mainījuši?

Ja jautā „Kā ir ar garšu vai smaržu?”, vecais cilvēks nevar pateikt, kas viņam ir ar šīm maņām, jo tās dzīves laikā pamainās. Viens gan – pēc slimošanas viņi ir kļuvuši vairāk dezorientēti. Īpaši gados vecākie brīžiem ļoti apjuk. Acīmredzot slimības laikā skābekļa tomēr nav bijis tik, cik vajag. Pirmo mēnesi bija ļoti švaki. Mēs barojām, jo paši negribēja ne ēst, ne dzert.

To, kam izgājām cauri, otrreiz vairs negribētu. Saviem padotajiem varu sacīt tikai tos labākos vārdus. Valstī atalgojums aprūpētājiem ir mazs, un Kuldīgas novada pašvaldība viņiem samaksāja par virsstundām. Mūsu situācijā atalgojums ir labākais, ar ko darbiniekiem var pateikties.

Reizēm gribētos, lai nevakcinētie atnāk un paskatās, kā uzliesmojuma brīdī jūtas saslimušie seniori. Varbūt domas mainītos, nebūtu bravūras: „Es nevakcinēšos!”

Pandēmijas laikā darbinieki strādā šādos tērpos. Attēlā – Māra Doniņa un Jānis Kalniņš.

Aprūpes nams *Valtaiķi* atrodas Rudbāržu pagastā pie Skrundas–Aizputes ceļa. 43 iemītniekus, lielākoties pāri 90 gadiem, aprūpē 26 darbinieki.

„No pieredzes varu teikt, ka potētie tiešām pārslimo vieglāk.”

„Es un mani tuvinieki visi ir vakcinēti. Par to nebija divu domu,” saka Kuldīgas novada aprūpes nama *Valtaiķi* direktore Gunita Bivbāne.

Vai darbinieku vidū bija tādi, kuri iebilda pret vakcinēšanos?

Bija tādi, kas šaubījās. Dzīves pieredze parādīja, ka tieši viņi arī pirmie ar kovidu saslima, turklāt diezgan smagi. Veiksmīgi sagādījās tā, ka viņi neatnesa vīrusu uz aprūpes namu. Šo darbinieku domas pēc tam mainījās.

Vajadzēja ātrāk pieņemt likumu, ka sociālajā nozarē strādājošajiem jābūt vakcinētiem. Kaut vai tāpēc vien, lai šo slimību neiznestu vecajiem cilvēkiem.

Un labi, ka, esot epicentrā, neviens no darbiniekiem arī neaiznesa vīrusu uz mājām. Mana ģimene pārbaudījās, un visiem tests bija negatīvs. Pašai otrā vakcīna bija maijā. Šomēnes saņemu gripas poti, pēc tam pret kovidu vakcinēšos ar trešo devu. Mēs kontrolējam, kam pēc 180 dienām nepieciešama rekvakcinācija.

Vai varējāt iedomāties, ka kovids būs tik ilgs?

Protams, nedomāju, ka tas ievilksies divus gadus. Mēs raugāmies, lai arī viesi, kuri brauc pie iemītniekiem, būtu vakcinēti. Kad bija pirmais vilnis un aprūpes namu aizslēdzām, tuvinieki ar savējiem satikās, stāvot ārpusē pie loga. Bija arī tādi, kuri vēlējās pārliecināties, vai radnieks vēl ir dzīvs.

Kāpēc joprojām daudzi nepotējas?

Reizēm gribētos, lai nevakcinētie atnāk un paskatās, kā uzliesmojuma brīdī jūtas saslimušie seniori. Varbūt tad domas mainītos, nebūtu bravūras: „Es nevakcinēšos!” Viņi nesaprot, ka saslimušais smok un var nosmakt. Protams, ar gripu arī saslimstam, bet tad nav tā, ka vairs nevar palpot – nav skābekļa.

Grūti pateikt, kāpēc citi nevakcinējas. Mana paaudze podes ir saņēmusi kopš bērnības – tas liekas pašsaprotami. Varbūt tas atkarīgs no darba, kurā katrs strādā? Piemēram, uz lauka arot zemi, cilvēks domā, ka nevajag, bet tu jau nezini, kurā brīdī vari saslimt.

Vai, jūsuprāt, mājseidi vajadzēja noteikt arī potētajiem?

Kad pirms kāda laika par šo valstī runāja, sacīja, ka vakcinētajiem būs priekšrocības. Labi – var vienu mēnesi paciest, jo inficēto skaits palielinās. Bet, manuprāt, pēc 15. novembra vakcinētie jālaiž brīvākā režīmā. Kāds atkal prasīs, kur ir cilvēktiesības. Bet potētie savu pilsoņa pienākumu ir izdarījuši.

Kas jūs uztrauc visvairāk?

Lai nebūtu nākamā vīrusa paveida. Lai neviens nesaslimtu no jauna. Tāpēc ir svarīgi, ka darbinieki ir vakcinēti, lai vīrusu neatnestu uz aprūpes namu. Gribētos, lai seniori var vairāk tikties ar piederīgajiem. Vec ļaudīm par situāciju stāstām, to skaidrojam. Viņi ieklausās. Pašā sākumā mūsu 103 gadus vecā iemītniece pirmā teica: „Es potēšos! Jūs gribat, lai es nomirstu?” Diemžēl šajā laika posmā viņa ir devusies mūžībā.

Kāda ir pansionāta ikdiena pašlaik?

Savā burbulī darbojamies. Notiek vingrošana, dziedāšana. Sargājamies, kad uz tikšanos ar tuviniekiem cilvēki dodas laukā. Ikdienā uzmanām – ja kādam darbiniekam ir klepus, iesnas vai citas saaukstēšanās pazīmes, darba grafiku pārkārtojam. Taisām ātros kovidā testus. Tāda tagad ir mūsu ikdiena.

Ko atklājusi arheoloģiskā uzraudzība pie Sv. Katrīnas baznīcas

Arheoloģiskā uzraudzība Kuldīgā, Baznīcas ielā 33, pie Sv. Katrīnas baznīcas ietves pārbūves laikā lauka darbu fāzē notika no 14. septembra līdz 15. oktobrim. Tur strādā SIA ARB7, darbu pasūtītāja ir pašvaldība. Baznīca atrodas valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa – Kuldīgas senpilsētas (nr. 1231) – un valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa – Kuldīgas vēsturiskā centra (nr. 7435) – teritorijā, tāpēc tika pieprasīta arheoloģiskā uzraudzība. Bija paredzams, ka būvdarbu laikā zem ceļiņu seguma vietām grunts tiks izsmelta 50 cm dziļumā. Šo uzraudzību vadīja arheologs Andris Tomašūns. Lūk, viņa atradumi un secinājumi.

PĒTĪTS VAIRĀKKĀRT

Sv. Katrīnas baznīcas tiešā apkārtnē mērķtiecīgi arheoloģiskie izrakumi līdz šim nebija notikuši, bet ir bijuši arheoloģiskā uzraudzība pilsētas komunikāciju tranšeju rakšanas laikā. 2003. gadā Alekšupītes kreisajā krastā pie Sv. Katrīnas baznīcas rietumu gala tika rakts elektrokabelis, un uzraudzību vadīja arheologs Mārtiņš Lūsēns. Tika fiksēti kādas 15.–16. gadsimta ēkas mūra pamati. Konstatēts, ka bruģis Baznīcas ielā pirmo reizi likts 17. gadsimtā. Baznīcas tuvumā tranšejā 0,4–0,7 m dziļumā atrasti atsevišķi cilvēku kauli. 2007. gadā uzraudzību Baznīcas ielā 36 vadīja arheologs Armands Vījups. Arheoloģiskā izpēte notikusi 2008. gadā baznīcā, kad remonta laikā zem grīdas plāksnēm tika atklāta apbedījumu vieta – kapenes. Šurfa arheoloģisko izpēti paveica arheologi M.Lūsēns un Uldis Kalējs. Baznīcas ielā uzraudzība M.Lūsēna vadībā notika arī 2011. un 2012. gadā. Atradumi liecināja par šīs pilsētas daļas apdzīvotību kopš 14. gadsimta.

JAUNAS LIECĪBAS

Būvdarbu laikā noņemtas vecās ceļiņa plāksnes un grunts. Arheoloģiskās uzraudzības laikā pie Sv. Katrīnas baznīcas zem plānotās gājēju takas izsmelta grunts 40–50 cm dziļumā, uzraudzība notika apmēram 400 m². Veidojās līdz 2 m platas tranšejas, kuru kopējais garums ir ap 150 m. Vistuvāk baznīcai tranšeja piegāja rietumu galā (3 m) un ziemeļaustrumu stūrī (3,7 m).

Uzraudzības laikā iegūtas jaunas arheoloģiskas liecības, kas sniedz informāciju par Kuldīgas iedzīvotāju sadzīvi no 13., 14. gadsimta un Sv. Katrīnas baznīcas vēsturi, sākot ar 16. gadsimtu. Atsevišķi cilvēku kaulu atradumi bija tranšejā baznīcas dienvidu pusē, sākot ar 40 cm dziļumu, bet kuldīdznieki norādīja vietas baznīcas ziemeļu pusē, kur, rokot kanalizācijas tranšejas padomju laikā, atrasti cilvēku kauli. Neskatot apbedījumu šīs arheoloģiskās uzraudzības laikā nebija. Būvniekiem ieteikts nerakt dziļāk par 40–50 cm, lai netiktu aizskarti iespējamie apbedījumi.

Senlietu atradumi baznīcas dienvidu pusē lielākā daļa varētu būt bijušas kapu piederavas. Dažas senlietas – bronzas gredzens, zvārgulīši – varētu būt liecības par Kuldīgas kultūru iedzīvotājiem 13., 14. gadsimtā un varbūt nav saistītas ar vēlāko laiku apbedījumiem pie baznīcas.

Iespējams, ka fiksēta vieta, kur 17. gadsimtā bijis baznīcas zvanu tornis, kas nodega poļu un zviedru kara laikā 1669. gadā, par ko liecina izkusušo bronzas gabalu atradumi degušu būvgružu – jumta kārnīņu un ogļu – kārtā ziemeļrietumos pie baznīcas. Iespējams, zvanu tornis pastāvējis atsevišķi no baznīcas vai arī degot tas nogāzies ziemeļu pusē.

Baznīcas dienvidaustrumu stūrī pie kāpnītēm, kas ved uz Alekšupītes tiltiņu, varētu būt bijuši hercogistes laikā mūrēti vārti, kuru pamati būvdarbu laikā atrasti.

Apbedījumi baznīcas dienvidu pusē ir seklāki, jo 40–50 cm dziļumā sajauktā zemē atrodami atsevišķi cilvēku kauli no vēlākiem apbedījumiem. Ziemeļu pusē gājēju ceļš baznīckalnā ir par metru augstāks nekā kalnā dienvidu pusē, un tur apbedījumi varētu atrasties dziļāk.

Arheoloģiskie atradumi, kas datēti ar 16., 17. gadsimtu, – saktas, to fragmenti, monētas – liecina, ka tolaik intensīvāk izmantota ieeja no Alekšupītes puses baznīcas dienvidu pusē. Ar 19. gadsimtu datējami atradumi vairāk ir ziemeļu pusē. Kuldīgas novada muzejam nodotas 146 arheoloģisko atradumu vienības.

Arheoloģiskā uzraudzība netika aizstāta ar izrakumiem, jo celtnieki objektā varēja pamainīt taciņas plāksņu iedziļināšanas plānus. Saskaņoties ar pirmajiem cilvēku kaulu atradumiem, tika nolemts dziļāk nerakt, lai neskartu netraucētos apbedījumus.

Arheoloģiskās uzraudzības laikā nesavtīgi palīdzību vēstures ziņu iegūšanā sniedza Kuldīgas novada muzejs, Sv. Katrīnas draudze, U.Meibergs, L.Lagzdīņa, D.Svarāne. Kā brīvprātīgais palīdzību sniedza M.Lagzdīņš.

Arheoloģiskā uzraudzība vienmēr sākas ar attiecīgā objekta vēstures apskatu. Arī šajā rakstā publicēti dati no vēsturnieka Agra Dzeņa, arhitektu A.Jansona un Jāņa Lejnika pētījumiem par pilsētas vēsturi un tās veidošanos. Sv. Katrīnas baznīcas pagātne ir cieši saistīta ar pilsētu.

Kuldīga, 18. gadsimta 30. gadi. J.G.Veiganda zīmējums, kurā Svētās Katrīnas baznīcai ir redzams vēlāk pārbūvētais apaļais kupolveida tornis.

Skats uz Kuldīgu ap 1830. gadu. Litogrāfija K.J.R. Minkeldes Kuldīgas zīmējumam.

Skats uz Kuldīgu un Svētās Katrīnas baznīcu, J.F.Stefenhāgena izdevums, 1866. gads.

Svina lodes – 17./18. gs.

Sv. Katrīnas baznīcas vēsturē var konstatēt:

- līdz 20. gadsimta sākumam:
 - 1) postīšanu karos 1466., 1658. un 1659. gadā;
 - 2) degšanu 1615., 1669. gadā;
 - 3) būvniecību, atjaunošanu un remontu 1567., 1606., 1645., 1655., 1665., 1672., 1748., 1808., 1866., 1905. gadā;
- 20. gadsimta 60., 70. gados pie baznīcas ierakts ūdensvada, kanalizācijas caurules, tad arī ir ziņas par izraktiem cilvēku kauliem. Iespējams, ka Alekšupītes kreisajā krastā grunts ir pārrakta upītes krasta stiprinājuma mūrēšanas laikā. Zemes virskārtā vietām var būt pārrakta, ierīkojot žogu ap baznīcas teritoriju 20. gadsimtā.

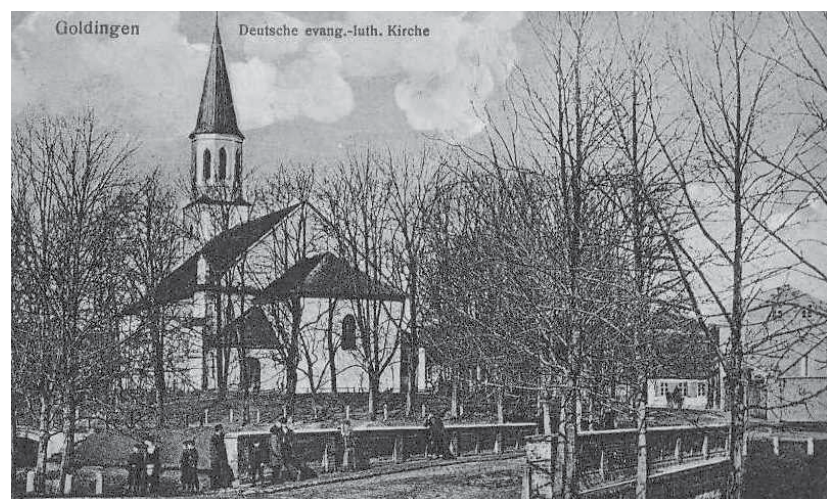
BAZNĪCAS VIETA – NO 13. GADSIMTA

Vēsturiskā izpēte uzrādīja faktus – Sv. Katrīnas baznīcas vieta ir veidojusies jau 13. gadsimtā, bet baznīca sākotnēji bijusi koka, vēlāk mūra celtnē. Pie tās un arī ēkā mirušo apbedīšana notiek līdz 18. gadsimta beigām. Reformācijas laikā baznīcas vieta netiek mainīta. Katolu draudzei pēc hercoga Jēkaba rīkojuma 17. gadsimta vidū uzcelta jauna baznīca.

13. gadsimtā Kuldīga bija nozīmīgs sauszemes un ūdensceļu mezgls. 1242. gadā Livonijas ordenis pie Ventas rumbas sāka būvēt Kurzemē lielāko un nozīmīgāko cietoksni un administratīvo centru, kas sākotnēji saukts par Jēzuspili. Pie pils ātri vien izveidojās amatnieku un tirgotāju apmetne, kas latīņu valodā rakstītajos dokumentos saukta *oppidum*. Tajā atradās tirgus vieta un dievnams, taču tai nepiemita iedzīvotāju pašpārvaldes tiesības, kas bija raksturīgas pilsētām. Senākās ziņas par miestu pie Livonijas ordeņa Kuldīgas pils atrodamas 1253. gadā noslēgtajā ordeņa mestra Andreasa no Štīrijas un Kurzemes bīskapa Heinriha no Lincenbergas vienošanās līgumā. Šis dokuments publicēts izdevumā *Liv-, Ebst- und kurlaendisches Urkundenbuch*, bet kļūdaini datēts ar 1263. gadu, kam pretrunā ir minētā mestra (1248–1253) un bīskapa (1251–1263) amata gadi. Ar šo līgumu Livonijas ordenis faktiski ieguva monopola tiesības Kurzemē.

Svētās Katrīnas baznīca. 20. gadsimta sākums. Fotogrāfs – K.Ede.

Skats uz Svētās Katrīnas baznīcu pār Alekšupīti no dzirnavu aizsprosta puses. 20. gadsimta sākuma skatu karte. Ap baznīcas teritoriju ir redzams žogs.

KURZEMĒ VISSENĀKĀ

Kuldīga ir senākā pilsēta Kurzemē, un nākamais dokuments, kas rakstīts Kuldīgas pilsē 1337. gadā, nākamajā dienā pēc Svētā Dionisija dienas, jau liecina par Kuldīgu kā izveidojušos pilsētu. Ar šo dokumentu Livonijas ordeņa mestrs Eberhards no Monheimas Kuldīgā dzīvojošajiem ordeņa kalpotājiem piešķīra ganības ar noteikumu, ka viņi tajās nedrīkst ganīt vairāk kā trīs lopus katrs. Mūsdienās grūti identificēt dokumentā minētās vietas, taču, visticamāk, tās atradās Ventas kreisajā krastā netālu no pilsētas, kas atradās pils priekšā, tagadējās Sv. Katrīnas baznīcas apkārtnē.

Kuldīga veidojās, saplūstot Kuldīgas pilij un pilsmiestam (kuršu pilsētai) – Jaunajai pilsētai un Kalnmiestam. Vairāk dokumentāru ziņu ir saglabājusies par Kuldīgas Jauno pilsētu, kas izveidojās uz 1355. gadā piešķirtā zemesgabala Alekšupītes kreisajā krastā. Pilsētas mūris pēc 1413. gada rakstos vairs netiek minēts. 1484. gadā kursu pilsēta jau bija saplūdusi ar Jauno pilsētu.

VECĀKĀ PLĀNI – NO 18. GADSIMTA

Senākie pieejamie pilsētas plāni ir no 1797. gada. Tie parāda, ka no Kuldīgas pils puses senākā piekļuve Sv. Katrīnas baznīcai pāri Alekšupītei ir dienvidrietumos, kur tilts pastāv vēl tagad. Tāpēc arī parādes ieeja bija no dienvidu puses. Baznīcai apkārt kapi bijuši ierobežoti ar žogu. Draudzei piederošajā teritorijā bez baznīcas ir vēl viena ēka – draudzes nams. Plānos atzīmētas tikai šīs divas būves. Līdzīga aina ir arī 1839., 1897. un 1913. gada plānos. Tajos nevar secināt, cik plaša ir apbedījumu vieta, jo senākais pilsētas plāni tapuši pēc 1785. gada, kad baznīcā un pie tās mirušo apbedīšana ir aizliegta.

CELTA, DEGUSI UN ATJAUNOTA

Sv. Katrīnas baznīcas draudze, kas nosaukta Svētās Katrīnas no Aleksandrijas vārdā, pirmo reizi dokumentos minēta 1252. gadā 18. oktobrī. Pirmais dievnams bija celts no koka, vairākkārt atjaunots un pārbūvēts. Precīza baznīcas vieta nav zināma. Rakstītas ziņas par baznīcu Livonijas ordeņa laikos faktiski nav sa-

glabājušās. 1466. gadā Kuldīgā iebruka lietuvieši, pilsētu izlaupot un postot tās aizsardzības mūrus. Tagadējā baznīca uzcelta Alekšupītes kreisajā krastā tā sauktajā Jaunajā pilsētā pēc Kurzemes un Zemgales hercoga Gotharda Ketlera 1567. gada rēķina par baznīcu celtniecību un atjaunošanu.

1606. gada vizitācijas protokolā rakstīts, ka hercogs Vilhelms pirms dažiem gadiem „uzsācis būvēt baznīcu no jauna un to nobeidzis”. Tiek uzskatīts, ka tā bijusi koka baznīca ar diviem torniem. Ēka vairākkārt degusi, bet vienmēr atjaunota. 1610. gada 7. novembrī Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā kristīts nākamais Kurzemes un Zemgales hercogs Jēkabs. Sv. Katrīnas baznīca bija hercogistes galma dievnams. 1615. gada 27. aprīlī, kad pilsētā izcēlās ugunsgrēks, baznīcai nodega abi torņi un izkusa zvani, taču pats dievnams palika neskartas. Draudze pasūtīja jaunus zvanus, tos lieja Lībekā. 1645. gadā dievnamam uzcēla vienu torni ar galeriju. Pēc 1650. gada 7. augusta vizitācijas tika lūgts hercogam Jēkabam atbaltstīt baznīcas būvniecību. 1654. gada landtāgā hercogs apsolīja palīdzēt, un 1655. gadā darbi tika pabeigti tiiktāl, ka baznīca bija apjūmta un tajā varēja noturēt dievkalpojumus.

Darbus pie baznīcas pārtrauca poļu un zviedru karš, kura laikā 1658. vai 1659. gadā Kuldīgu ieņēma zviedru karaspēks. O.Mīrabaham pils kastellāns 1667. gadā stāstījis: „...šie bezdievīgie cilvēki (...) arī pilsētā un pat baznīcā nodarīja visbriesmīgākos postījumus, ar savām grēcīgajām rokām aizskāra baznīcas piederumus un altāra rotājumus un izrāva no kapiem pat liķus, lai iegūtu veco komturu un bruņinieku nedaudzās rotas un sen mirušo dižciltīgo sieviešu vērtslietas”.

Baznīca pabeigta 1665. gadā tikai pēc tam, kad pēc Olivāsa miera noslēgšanas no gūsta atgriezies hercogs Jēkabs. 1669. gadā atkal izcēlās ugunsgrēks, izkusa zvani, sadega torņa pulkstenis, ērģeles un soli, tika izglābts altāris un kancele. 1670. gadā pilsētas maģistrāts sūtījis draudzes priekšnieku Stefanu Gamperu uz Hanzas savienības pilsētām, lai vāktu ziedojumus baznīcas atjaunošanai, un 1670. gadā Lībekā izlieti jauni zvani. 1672. gadā baznīca bija pilnīgi atjaunota. Zvanu

torņa kupolā ierīkots jauns, par kādas bagātas atraitnes ziedojumu iegādāts pulkstenis. 1704. gada vizitācijas protokolā dievnams raksturots kā „akmens mūra baznīca ar sarkanu jumta segumu”.

DIŽCILTĪGIE – ZEM DIEVNAMA

No 1740. gada vizitācijas zināms baznīcā esošo kapeņu saraksts. Tajā minēti kriptā apbedīto mācītāju un muižnieku vārdi – komturu Minhauzena un Galēna dzimtas piederīgie, Brinkeni, Knorri, Hollenhāgeni, Mirbahi, Šteinrāti, Ellen-dorfi, Šlipenbahi, Grolli, Brunovi, Nāgeli, Šterni, Groti, Braši, Mummi, Gevekes, Veiganti. Altāra priekšā – hercogu kapenes, altāra ziemeļu pusē – mācītāju un muižnieku kapenes. Baznīcā zem grīdas bijušas 64 kapu vietas, izkārtotas astoņās rindās. Vēl 19. gadsimtā bija saglabājušās kapa plāksnes, kurām uzrakstu datējums nesniedzās tālāk par 1561. gadu.

1748. gadā baznīcā notika lielāks remonts un pārbūve, celtnē ieguvusi barokālu torņa smaili un jaunu torņa pulksteni. J.Veiganda zīmējumā baznīca ir redzama vēl pirms pārbūves – ar kupolveida torņa augšdaļu. 1785. gadā Kurzemes un Zemgales hercogiste aizliedza pie pilsētas baznīcām glabāt mirušos – kapsētas bija jāiekārto ārpus pilsētas. Lielāks baznīcas remonts noticis 1808. gadā. 1866. gadā pēc arhitekta Otto Dices projekta baznīca ieguvusi pašreizējo 45 metrus augsto torni un sānu tornīšus. Remontdarbi notikuši arī 1905. gadā. 1936. gadā tornī ierīkots jauns, no Šveices atvests pulkstenis.

Līdz 1904. gadam, kad pabeidza celt un iesvētīja Kuldīgas Sv. Annas baznīcu, uz kuru pārcēlās latviešu draudze, Sv. Katrīnas baznīca bija vācu un latviešu luteriskajai draudzei kopīgs dievnams. 1939. gadā lielākā daļa no vācu draudzes izceļojusi. Pēc Otrā pasaules kara baznīca slēgta, tajā ierīkots zirgu stallis, vēlāk noliktava. 20. gadsimta 60. gados baznīca remontēta un nodota Kuldīgas novadpētniecības muzejam. Tajā bija ierīkota ekspozīcija par apkaimes arhitektūru, un baznīca kalpoja arī kā koncertzāle. 1989. gadā atjaunota Sv. Katrīnas draudze un baznīca atkal sākusī kalpot kā dievnams.

Kuldīga 13. VIII 1939.

Kāpnes baznīcas DA pusē pie Alekšupītes ir bijusi iecienīta fotogrāfešanās vieta. Foto no M.Lagzdīņa ģimenes albuma.

Šiliņš, kalts 1577. gadā Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera laikā.

Rīgas brīvpilsētas šiliņš, kalts 1570. gadā.

Bronzas piekariņš – 16./17. gs.

Bronzas piekariņš – 17./18. gs.

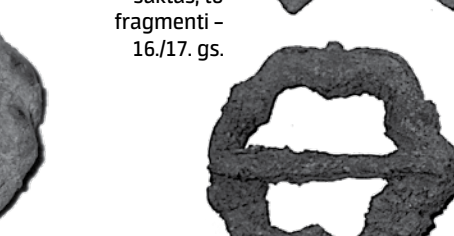
Bronzas saktas, to fragmenti – 16./17. gs.

Bronzas saktas – 16./17. gs.

Sudraba saktiņa – 17./18. gs.

Bronzas gredzens – 13./14. gs.

LATVIJAS BALSS EIROPĀ

Eiropas ekonomikas atveseļošana

Valdis Dombrovskis, Eiropas Komisijas izpildviceprezidents un ES tirdzniecības komisārs:

– Eiropas ekonomika pakāpeniski atgūstas no Covid-19 krīzes. Daudzās ES dalībvalstīs, arī Latvijā, ekonomika jau ir pārsniegusi pirmskrīzes līmeni. Tomēr pandēmija vēl nav pārvarēta, tāpēc gan no sabiedrības veselības, gan no ekonomiskā viedokļa ir svarīgi turpināt vakcinēšanas kampaņu. Ekonomikas atkopšanas dalībvalstis veicina

arī ievērojams ES finanšiālais atbalsts. Jāuzsver, ka minētais atbalsts ir paredzēts ne tikai ekonomikas atjaunošanai, bet arī ekonomikas digitalizācijai un virzībai uz klimata neitralitāti. Par to, kā cilvēki uz vietas katrā valstī sajūt Eiropas atbalstu, kā īstenot ekonomikas zaļo un digitālo transformāciju, ar kādiem vēl izaicinājumiem saskaras Eiropa un kā tos kopīgi pārvarēt, ir plānots diskutēt arī konferencē par Eiropas nākotni, kas notiek gan klātienē, gan virtuāli.

Konference par Eiropas nākotni

Manfrēds Vēbers, Eiropas Tautas partijas grupas priekšsēdētājs Eiropas Parlamentā:

– Pirmkārt, labāka un spēcīgāka Eiropa nozīmē izteiktākas ambīcijas un nākotnes redzējumu, visu eiropiešu iesaisti. Šādu savu gribu mūsu pilsoņi izteica pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās un par to es iestāšos konferencē par Eiropas nākotni. Otrkārt, Eiropa var būt līdere cīņā pret klimata pārmaiņām un radīt jaunas darba vietas

nākamajām paaudzēm, veidojot ekonomiku ar augstāku pievienoto vērtību, ražošanu un patēriņu padarot tirāku, kā arī ieguldot lielus resursus inovācijās. Treškārt, es sapņoju par tādu Eiropu, kurā reģionālās, nacionālās un Eiropas identitātes ir vienotas. Vienmēr esmu uzsvēris, ka esmu bavārietis, vācietis un eiropietis. Domāju, ka līdzīgi ir vairumam eiropiešu. Šīs identitātes nav pretrunā, tās viena otru papildina un veido Eiropas daudzveidību.

Lielākā politiskā frakcija Eiropas Parlamentā kopš 1999.gada. Tajā darbojas 179 no 705 EP deputātiem.

ETP grupā strādā Latvijas deputātes – Sandra Kalniete un Inese Vaidere.

Eiropas Komisijas vadībā – priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, priekšsēdētājas izpildviceprezidents un ES tirdzniecības komisārs Valdis Dombrovskis.

Vairāk – www.eppgroup.eu

Sandra Kalniete, nevalstiskās organizācijas "VoteWatch Europe" reitingā ierindota starp 100 ietekmīgākajiem Eiropas Parlamenta deputātiem

Nenovērtējams ieguldījums Eiropas Savienības ārpolitikā

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete kopš 2014. gada, būdama Eiropas Parlamentā lielākās politiskās frakcijas – Eiropas Tautas partijas grupas – viceprezidente, vadījusi tās Ārlietu darba grupu. "Tas ir smags portfelis, kas aptver ES ārpolitiku, starptautisko tirdzniecību, drošības un aizsardzības, attīstības, kaimiņu un ES paplašināšanās politikas. Esmu guvusi unikālu pieredzi, ik dokumentā stingri aizstāvojot Eiropas vērtības un vienotību, jo Latvijas interesēs ir stipra un cieši integrēta Eiropa. Lepojos, ka manā laikā ir padziļinājušās ETP attiecības ar Austrumu partnerības valstīm, kā arī skaidri formulēta ETP grupas politika attiecībās ar Krieviju, nosodot tās agresiju pret kaimiņvalstīm un hibridkara īstenošanu pret Eiropas Savienību un citām demokrātiskām valstīm.

Darbs ETP grupas vadībā bija liela atbildība un nemitīgs mācību process. Esmu dziļi pateicīga grupas deputātiem, kas man

uzticēja septiņus ar pusi gadus strādāt izcilajā prezidentūras komandā un vadīt ETP Ārlietu darba grupu," norāda Sandra Kalniete.

ETP grupas prezidents Manfrēds Vēbers augstu novērtē deputātes Sandras Kalnietes ilggadīgo darbu ETP grupas prezidentūrā un ieguldījumu Eiropas ārpolitikas veidošanā, kā arī pateicas par viņas devumu ETP grupai un nesavtīgo darbu Eiropas labā. "Sandra Kalniete ir izcila kolēģe un vairāk nekā septiņus gadus viņa bijusi neatsverams ieguvums ETP grupas prezidentūrā. ETP grupa Eiropas Parlamentā ir bagātinājusies no Sandras Kalnietes pieredzes, zināšanām un dziļās lietu izpratnes, un mēs izprotam un pieņemam viņas lēmumu turpmāk koncentrēties tikai Eiropas Parlamenta deputātes pienākumiem. Sandra Kalniete arvien būs mūsu komandā, viņa ar savu līderības piemēru iedvesmos grupas prezidentūru nākamajā darba cēlienā," uzsver Manfrēds Vēbers.

Šoruden, ETP grupai pārvēlot tās prezidentūru, Manfrēds Vēbers atkārtoti ievēlēts par tās prezidentu, bet, lai nodrošinātu iesāktā darba pēctecību un saglabātu Baltijas jūras reģiona valstu ietekmi ETP grupas vadībā, pēc Sandras Kalnietes ieteikuma par ETP viceprezidenti ievēlēja Lietuvas deputāte, bijusi aizsardzības ministre Rasa Juknevičiene.

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete Eiropas Parlamentā strādā Ārlietu un Starptautiskās tirdzniecības komitejās, Drošības un aizsardzības apakškomitejā, aktīvi darbojas Austrumu partnerības ietvaros, lai sekmētu demokrātiskos procesus tādās valstīs kā Ukraina, Moldova, Gruzija un citas.

Šoruden tiks publicēts Sandras Kalnietes ziņojums par dezinformācijas iegrožošanu, kas tapis, strādājot īpašajā komitejā par ārvalstu iejaukšanos Eiropas Savienības demokrātiskajos procesos, tai skaitā plaši izmantojot dezinformāciju.

KĻŪSTI PAR TEHNOLOĢIJU VĀRDOTĀJU

Mārgers darbā Tele2 centrā
visvairāk novērtē:

- Stablu atalgojumu un bonusus
- Bezlimita internetu
- Īpašas cenas telefoniem

#Teirdarbs

Piesakies vakancēm
visā Latvijā:
darbs.tele2.lv

TELE2

Visu mūžu bijība pret dzīvību

Par cilvēkiem, kurus sastopam ikdienas gaitās, parasti īpaši nedomājam, kādi viņi ir aiz tā tēla, ko redzam, kas viņus satrauc vai iepriecina, kā viņi šeit nokļuvuši. Mūsu feldšerīte. Ausmiņa iešpricēja, spiedienu pamērīja, paklausījās, zāles iedeva, ātros izsauca... Vējjakā, pakausi atsietu gaišu lakatiņu, uz velosipēda, nākot ar ražas spainīti no dārza vai somu rokā alejā pāris kilometru garajā atceļā no autobusa – tādu mūsu feldšerīti AUSMU BURKOVSKU redzam ārpus kabineta. Nu jau 22 gadus.

Ar vējiem matos. 1979. gads.

Ar vīru Pēteri 2009. gadā.

28. oktobris medicīnas punktā Padures pagasta Liepās. „Galvenais ir veselības stāvokli laikus novērtēt, cilvēkam palīdzēt un neļaut slimībai iet tālāk,” saka ģimenes ārstes palīdzē Ausma Burkovska.

PĀRĀK SMUKA, LAI SISTU

Personība veidojas jau agrā bērnībā, kad apzināti vai neapzināti ieskicējas turpmākie ceļi. Ausmai un abām māsām dzīves ceļš sākās Bauskas novadā. Ar tēvu viņai neiznāca iepazīties, bet mamma drīz smagi saslima. Meitene auga Pilsrundālē pie vecvecākiem, bet trīs četrus gadu vecumā viņa nokļuva Rīgā, Kandavas ielas bērnunamā.

„Citi bērnunam atceras ar šausmām, bet man tur apkārt bija tikai jauki cilvēki,” atceras Ausma. „Tagad tas laiks liekas kā pasaka – vēl joprojām no tā laika ir draudzenes, ar kurām tiekos. Nākamais solis, protams, bija internātskola – vispirms mazās klasītes Saldus rajona Rubā. Tur gan nepatīkšanas bija tuvu, bet toreiz tas puika teica: „Tu esi pārāk smuka, lai tevi sistu!””

Kādam skolotājam 1. klasē Ausma ļoti iepatikusies. Viņa gan meiteni neadoptēja, bet paņēma pie sevis, vienmēr atbalstīja morāli, reizēm arī materiāli. „Viņa man kļuva par otro mammu. Mūsu sirsnīgās attiecības beidzās 2015. gadā ar viņas aiziešanu aizsaulē. Viņas ietekmē sāku interesēties par medicīnu, piedalījos tolaik populārājās civilās aizsardzības medicīnas kopu sacensībās. Rubā man skolas medmāsiņas kabinets likās tā interesantākā vieta.”

TIK DAUDZ PUIŠU!

Astoņgadīgo skolu Ausma pabeigusi Kandavas internātskolā. Brīvajā laikā ļoti daudz lasījusi. Uz Kandavas tehnikuma ballēm vecāko klašu labākās audzēknes esot laistas. Tur mācījusies ap 800 pu-

šu – tā nu tikušas izludinātas. Kad vēlāk Rīgā kādā ballē pāris deju neizdevās izdejojot, tas šķitis diezgan traki, bet kursa meitenes mierinājušas: „Priecājies, ka vispār dabūji padejot!”

No internāta audzēkņi vesti ekskursijās pa visu Latviju. Bijuši Latvijas Televīzijā, gulējuši vasarnīcās pie Baltezera. Ausma iestājusies Rīgas 2. medicīnas skolā, kas atradās vecās barakās slimnīcas teritorijā. Tas bijis skaists laiks, apkārt brīnišķīgi cilvēki, ar kuriem izveidojusies draudzība uz mūžu.

„Man labi padēvas valodas. Vācu valodas skolotāja gribēja, lai universitātē mācos svešvalodas, bet audzinātāja neatļāva. Vienu brīdi pat sapņoju kļūt par stjuarti. Mūsu skolā mācījās vakaros, bet pa dienu strādāju neatliekamajā palīdzībā. Tur iepazīnos ar pacientu – stjuarti, kura daudz stāstīja par savu profesiju,” atceras Ausma.

MĪLESTĪBA ATNĀK UN TRAĢISKI ZŪD

Gadu nostrādājusi Stradiņa slimnīcas kuņģa slimību nodaļā. Medicīnas skolā bijušas ļoti labas sekmes, vajadzējis tikai izlabot atzīmi higiēnā, lai tiktu pie sarkanā diploma un varētu iestāties Medicīnas institūtā. Diemžēl pietrūcis motivācijas, jo atnākusi lielā mīlestība. Jānis no Skaistkalnes strādājis par trolejbusa vadītāju. „Četrus gadus mācīdamās, braucu pa Miera ielu, kur pie Stradiņiem bija trolejbusa galapunkts. Reiz, kad citi izkāpa, viņš man acu priekšā aizvēra durvis. Gāju pie vadītāja noskaidrot, kas noticis...”

Mīlestība un žēlsirdība

Ko par ģimenes ārstes Līgas Lagzdīņas palīdzību Ausmu Burkovsku domā Padures pagasta iedzīvotāji?

■ „Pirmais, kas nāk prātā, domājot par Ausmiņu, ir mīlestība un žēlsirdība.”

■ „Mediķis – tas ir tikpat kā dienestā iesauktais, kurš visu mūžu kalpo cilvēkiem. Jebkurā dienestā ir ģenerāļi un ir ierindnieki. Tieši viņi pirmie aci pret aci sastopas ar ienaidnieku, tādēļ viņiem nepārtraukti modri jāvēro apkārtni, lai ienaidnieku atklātu. Viņu uzdevums – sniegt pirmo palīdzību, uzlikt plāksteri vai pārsēju, – kādam var nešķīst nozīmīgs. Cietušais savās sāpēs un diskomfortā ne vienmēr reaģē adekvāti, pār viņu lūpām nenāk laipnības un pateicības vārdi, bet Ausmiņa spēj savaldīties, nolikt malā savas emocijas un koncentrēties darāmajam.”

■ „Mediķis – tā ir misija. Bet jebkuram cilvēkam ir svarīgi no citiem saņemt pozitīvu novērtējumu, lai vairotu izturību. Lai viņai svētība un spēks!”

■ „Ausmiņa visus pažēlos – mazos, lielos, kaķīti ar salauztu asti, kādam lielākam runcim uz niknām *pohām* var glābjošo sistēmu uzlikt.”

Pēc skolas 1980. gadā Ausma nosūtīta uz Jelgavas rajona Staļģeni par feldšeri. Tur 1981. gadā apprecējusies, piedzimuši divi bērniņi, bet pēc četriem gadiem vīrs 24 gadu vecumā gājis bojā motocikla avārijā. Palikusi viena ar mazajiem, Ausma pārcēlusies pie vīra vecākiem uz Kurmeni, kur netāla Bārbelē strādājusi par medmāsu dārziņā. Traģiski, ka viņu

otrais dēls autokatastrofā gājis bojā 29 gadu vecumā.

„Vīra vecāki ļoti palīdzēja,” saka Ausma. „Joprojām katru vakaru sazvanos ar vīra mammu. Tētis jau ir aizgājis. Toreiz neklātienē pabeidzu pedagoģisko skolu. Ja tas būtu gadu vēlāk, tā man tiktu skaitīta kā augstākā izglītība. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas gribēju strādāt Īslīces SOS ciematā, bet tur vajadzēja augstāko izglītību.”

UZ KURZEMI

Māsa Ausmu ataicinājusi uz Turlavu. Pēc diviem gadiem *Kurzemniekā* izlasījusi, ka Padurē vajagot feldšeri. Tolaik pagasta priekšsēdis bijis Jānis Japeniņš. Uz feldšera amatu pretendējuši trīs kandidāti, bet, kā vēlāk uzzinājusi, Ausma iepatikusies pagasta sekretārei Brigītai Bindarei, kas nosvērusi svarus par labu viņai.

„Darbs man ļoti patīk. Ja nepatīktu, nevarētu strādāt. Toreiz pildīt medmāsu pienākumus braucu arī uz Ķimales skolu, kur 2009. gadā mani pieņēma darbā. Kopš Padures pamatskolu likvidēja, strādāju šeit bērnu dārza *Cīrulītis* filiālē, kā arī braucu uz Kuldīgu bērnu dārzā aizvietot medmāsu.” Nākas izmantot gan velosipēdu, gan autobusu. Ja nepaveicas, jāpaļaujas uz kājām.

Mēģinājusi tikt pie sava braucamā. 2006. gadā iestājusies Kuldīgas autoskolā. Teorija grūtības nav sagādājusi, bet, tikko sēdusies pie stūres, tā pārņēmusi trauksme. „Tā laikam izpaudās jaunībā pārdzīvotā trāģēdija. Iespējams, ka pēc ilgākiem treniņiem būtu pārgājis, bet pienāca ekonomiskā krīze, un par auto vairs nevarēja būt runas. Pieļauju, ka mazdēls Aleksis būs tas, kurš pabeigs autoskolu,” cer Ausma.

VIENMĒR GATAVA CEĻAM

Gadiem ejot, vajagot vairāk laika skaistumam – safrizēties, uzkrāsoties. „Agrāk pietika matus izķemmēt, lai būtu skaista (smejas). Mani pat savulaik gribēja atstāt ātrajā palīdzībā, jo varēju uzreiz pēc zvana paķert somu un skriet. Man visu mūžu ir bijība pret dzīvību. Nevaru attaisnoties, ka tikko matus izmazgāju vai ēst taisu...”

Kad mazdēls Aleksītis, ko Ausma uzaudzinājusi, bijis mazs, kaimiņš no blakus mājas pieskatījis, kamēr Ausma ārstējusi kaimiņa mazbērnu: „Neviens tādā brīdī neatteica, un es arī bērnu uzticēju – nedomānašu taču vakarā auklīti!”

Reizēm gadoties diagnozi noteikt, uz cilvēkiem paskatoties. Dārziņā esot kāds bērniņš: pie mutītes ieraugot pumpu, Ausma droši zinot – tuvākajā laikā paaugstināsies temperatūra. „Savā amatā neesmu tā,

kurai būtu iespēja kādu izglābt tūlīt un tagad. Galvenais ir laikus novērtēt, palīdzēt, izsaukt neatliekamo palīdzību, neļaut slimībai iet tālāk. Bija atnākusi māmiņa ar diviem bērniņiem, lai saņemtu vecākajam izziņu dārziņam. Manu uzmanību saistīja nevis viņš, bet mazākais, kurš izskatījās pavisam sanicis. Ieteicu tūlīt vest uz slimnīcu, un viņš nekavējotī tika stacionēts kā ļoti atūdeņojies.”

GAN NEAPDOMĪGI, GAN JAUTRI

„Mana dzīvokļa durvis ir pretī medpunktam. Pagastā visi to zina. Arī to, ka nekad neesmu vienaldzīga – palīdzēju katrā laikā. Tad nu reiz pēc pusnakts pie durvīm zvana puisis ar divām meitenēm – vienai ļoti sāpot vēders. Slēdzu vaļā medpunktu, guldu jaunkundzi uz kušetes un sāku izmeklēšanu. Nu visiem liela jautrība, jo vēderiņam nav ne vainas... Bet tā taču ar veselību nedrīkst jokot!

Bet jebkurā darbā gadās vienkārši pa jautrībai – jo vairāk tajā jomā, kurā valda svešvārdi. Kāda kundze, kurai ieteicu nopietni izturēties pret veselību, uz manu zvani atbild, ka ārsts norīkojis autopsiju (ķermeņa dobumu atvēršanu un orgānu izmeklēšanu pēc nāves – aut.). Sa-pratu, ka noteikti pietika ar biopsiju (dzīva organisma audu izkniebšanu mikroskopiskai izpētei – aut.), bet misēkli izskaidrot necentos.”

PASAULE MAINĪJUSIES UZ NEZINĀMU LAIKU

„Man patīk šī rudenīgā ainava, tomēr mīlu pavasari: viss plaukst, pats jūties iztukšots, bet nav laika čurnēt – jāiet līdzī. Pat Pēterītis (dzīvesbiedrs – aut.) priecājas par zeltstarītēm. Man ir arī dārzs, ar ko pārāk neļepojos. Nav ko skriet ar pieri sienā – veselība vairs nav tā.” Pēdējā gadā dārzā daudz palīdzot mazdēls Aleksis, pat būdu viens pats uzcēlis, lai būtu, kur instrumentus glabāt un no lietūs patverties. Palīdzot arī Pēteris. Jau 13 gadus abi ir kopā, un Ausma iesaucas: „Kur paliek laiks!”

Vaļaspriekam – rotu gatavošanai no sutaša, izmantojot pērlītes, podziņas un citus dekorus, – pēdējo-reiz pievērsusies vasarā, jo pašreiz tam vairs laika neatliek. Sen nav būts teātri, lai gan agrāk draugu mašīnās braucieniem uz izrādēm vienmēr vieta atradusies arī Ausmai. Sen neesot bijusi arī Anglijā, kur dzīvo abi bērni, un otru mazdēlu Ausma nav redzējusi. „Tā gribas visus samīļot! Ja vienīgais līdzeklis, lai atgrieztos tāda dzīve, kāda tā bija, ir vakcīna, ja tā var kādu pasargāt, tad tas jā dara,” saka padurniece.

SARUNA AR JUBILĀRU

Labākā dāvana – cilvēcība

8. novembrī dzimšanas dienu svinēja Latvijas Nacionālā dabas muzeja zooloģijas nodaļas vadītājs Dmitrijs Boiko, un sirsnīgi sveicieni tika sūtīti arī no Kurzemes, kur gulbju pētniecības un gredzenošanas gaitās jubilārs ieguvis daudz draugu.

BEZ PUTNIEM NEIZDODAS

Arī *Kurzemnieks* bieži izmanto atsaucīgā ornitologa palīdzību jautājumos par putniem. Šoreiz saruna par viņu pašu, tomēr atkal un atkal tā noved pie tēmas – daba. Var aizvērt zooloģijas nodaļas kabineta durvis vai pandēmijas un attālinātā darba dēļ – datoru, bet ne domas. Dabas pētnieks par dabu nedomā varbūt vienīgi tad, kad ir aizmidzis, nosaka Dmitrijs.

Mērķtiecīgi, pētniecības nolūkos viņš uz laukiem izbrauc divas trīs reizes nedēļā konkrētā virzienā, kur parasti mīt pētāmās sugas putni. Kurzeme pat oficiāli atzīta par ziemeļu gulbju zemi, un te viņš bieži sastopams Skrundas pusē pie zivju dīķiem un Ventas, kā arī Rendā un Talsu apkaimē šo gājputnu ligzdošanas laikā. Pandēmijas dēļ tagad tas esot retāk. Savukārt brīvajā laikā Dmitrijs brauc uz savām lauku mājām Ogres novadā. Bet arī Rīgā gar dzīvokļa logu vai parkā ik pa laikam aizlido kāds pilsētas spārnainais iemītnieks, un ornitologa trenētajai acij tas noteikti nepaslidēs garām.

tologa trenētajai acij tas noteikti nepaslidēs garām.

KOPŠ LAIMĪGĀS BĒRNĪBAS

Hobija, pareizāk sakot, bērna zinātkāres, līmenī Dmitrijs pētniecībai pievērsies jau mazotnē. Dzimis un audzis Jelgavas novada Kalnciemā, kas tajā laikā skaitījies maza pilsētiņa ar lauku teritoriju (tagad pagasts). Kā atzīst jubilārs, paldies Dievam, bērnībā neesot bijuši ne datori, ne mobilie tālruņi. Puikas un meitenes ņēmušies pa āru, vienlaikus vērodami dabu. Arī no mājām vai pa autobusa logu raudzījušies laukā: te stirniņa aizskrien, te kāds putns pārlido. Tagad bērni gan istabā, gan ārā lielākoties sēžot, degunu viedierīcē iebāzuši, bet dzīvo dabu neredzot. Tādā ziņā jubilārs tehnoloģiju attīstību uzskata par zaudējumu, nevis ieguvumu.

Pēc vidusskolas topošajam pētniekam pavērusies divi ceļi: mežsaimniecība vai bioloģija. Viņš izvēlējies otro un tā kļuvis par ornitologu.

Ornithologs un Latvijā pazīstamākais ziemeļu gulbju pētnieks Dmitrijs Boiko bez putniem fotogrāfijās nav iedomājams. Šie cēlie putni ir vieni no lielās draugu saimes Skrundas pusē.

VIEGLI SĀKT SARUNU

Jubilārs nepiekrīt, ka dabas pētnieki ir klusi vienpaši, kas tikai klīst pa mežiem un norām, dzīvības radības uzskaitīdami. Viņš ir ļoti komunikabls un gandrīz ar ikvienu atrod sarunu tēmu. Darbā bieži iznāk piedalīties konferencēs un semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs. „Ne tikai pandēmijas dēļ. Arī

iepriekš daļa saziņas ar kolēģiem bija elektroniska – mūsdienās tas ir ērti un ātri. Taču tas nevar atsvērt tikšanos, parunāšanos ar dzīviem cilvēkiem, kopīgu alus kausa iztukšošanu pēc oficiālās daļas. Varu viegli sākt sarunu ar nepazīstamiem cilvēkiem.

Vienīgi par tādām sensitīvām tēmām kā reliģija, seksuālā

orientācija un arī politika cenšos nediskutēt. Man patīk mierīgas, labvēlīgas sarunas, joki, humors. Jā, un tehnika arī man sveša tēma. Izmantoju gan auto, gan datortehnoloģijas un citas sadzīves lietas. Bet, ja kas saplīst, saucu meistarū. Par kulināriju gan varu runāt, jo man ļoti patīk gatavot ēst, tikai laika pietrūkst.”

DRAUDZĪGAIS SKORPIONS

„Dzimšanas diena man ir vienā no gada tumšākajiem mēnešiem. Bet to cilvēks nevar izvēlēties – lai ir, kā nolikts. Vienīgi tagad ierobežojumi traucē draugiem un radiem sanākt kuplā pulkā. Telpās nedrīkst, laukā laiks par aukstu.

Pēc horoskopa esmu Skorpions. Tie ir izteikti radikāļi: vai nu ļoti draudzīgi, vai pārāk naidīgi. Es laikam pie tās pirmās grupas piederu. Tāpēc dzimšanas dienā man patīk sagādāt prieku citiem, nevis gaidīt nez kādas dāvanas. Pietiek, ja cilvēks atceras, apsveic no sirds. Galvenās man šķiet cilvēciskās attiecības. Protams, ir svarīgi, lai visiem būtu veselība, un arī to ietekmē attiecības: labās uzlabo, negatīvās bojā. Diemžēl cilvēciskuma pietrūkst visvairāk. Lūk, tā būtu ļoti laba dāvana ikvienam un visai valstij tās dzimšanas dienā, kas tūlīt būs!”

Daina Tafelberga
Dmitrija Boiko arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Šoreiz vairāk puišu

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 3. līdz 10. novembrim piedzimuši 12 bērniņi: septiņi zēni un piecas meitenes.

Vecāki devuši vārdus Rūdolfs, Gusts, Viljams, Lukass Leo, Alekss, Kārlis, Aksels, Monika, Rūta, Emma, Annija, Emīlija Marsela.

BĒRNU JOKI

Pirmklasnice atnāk no skolas, dienasgrāmatā piezīme. Mamma jautā:

- Kas tas?
- Nezinu.
- Izlasi!
- Es nevaru, skolotāja tik ātri rakstīja, es tik ātri neprotu lasīt!

•••••

Mazā stāsta audzinātājam: – Es gandrīz visa esmu jauna, man ir jauni zābaciņi, bikses un jaka.

RECEPTES

Kā vēl apēst dārzeņus?

Katrīna Spuleniece-Aišpure,
uztura speciāliste

Visi zinām, ka dārzeņi jāēd, jo tie satur vērtīgas vielas un palīdz neuzņemt pārlietu daudz kaloriju. Tomēr dažreiz aptrūkstas ideju – īpaši grūti ir pietiekamu daudzumu apēst ziemā. Tādēļ jāņem talkā izdoma un dārzeņi

jāpievieno dažādiem ēdieniem, kuros varbūt pat nesajūtīsiet tos, bet apēduši būsiet.

Tās ir pankūkas, vafeles, plāceņi, maize, kēksi, kūkas, kotletes. Dārzeņu piedeva palīdz arī ietaupīt, piemēram, cepot kotletes, ku-

rās apmēram 1/3 masas ir rīvēts ķirbis, kabacis vai kāposts. Tāpat dārzeņi var palīdzēt masai turēties kopā vai piešķirt interesantu krāsu. Izvēloties dažādus pagatavošanas veidus un piedevas, šādi ēdieni garšos arī bērniem.

RUDZU MILTU UN DĀRZEŅU PLĀCENĪŠI (trīs vai četri)

Vajadzēs: 1 burkānu vai 1/2 brokoļa, vai 1/3 neliela cukīni (vai pa druskai no dažādiem), 4 ēd.k. rudzu miltu, 1 olu, sāli, maltus melnos piparus, kurkumu u.c. garšvielas, eļļu cepšanai.

Kā pagatavot. Dārzeņus sarīvē vai sagriež gabaliņos un sakuļ blenderī. Sajauc ar pārējām sastāvdaļām. Mīklas biežumu regulē, pievienojot nedaudz ūdens vai vairāk miltu. Cep uz pannas nelielā eļļas daudzumā vai cepeškrāsnī uz pannas, kas izklāta ar cepamo papīru. Šādus plāceniņus var taisīt ar citiem miltiem (auzu, kukurūzas, rīsu, griķu) un variēt ar dārzeņiem. Tos var ēst ar humosu vai krējuma un jogurta mērci.

ĶIRBJA HUMOSS

Vajadzēs: 300 g ķirbja, 1 bundžiņu turku zirņu, 100 g olīveļļas, sāli.

Kā pagatavot. Cepeškrāsnī uzkaršē līdz 200 grādiem, ķirbja šķēles cep ar visu mizu. Kad gatavas, atdzesē un ar dakšiņu izkasa mīkstumā. Turku zirņus nokāš. Liek blenderī kopā ar ķirbi, olīveļļu un sāli. Ja vēlas, var pielikt ķiploku. Ēd kā mērci pie dārzeņiem vai kopā ar plāceniņiem vai maizi.

ZIRŅU UN DĀRZEŅU VAFELES (apm. sešas)

Vajadzēs: 1/3 brokoļa galviņas (vai ziedkāposta, vai cukīni), 1/2 sarkanās paprikas (vai 1 tomātu, 1 nelielu burkānu, vai gabaliņu ķirbja), 6 ēd.k. zirņu miltu, nelielu purava gabaliņu vai sīpolu, 1 olu, 1/2 glāzes ūdens, 2 ēd.k. olīveļļas, sāli, kurkumu, piparus u.c. garšvielas.

Kā pagatavot. Dārzeņus sarīvē vai sablendē. Sajauc visu viendabīgā masā. Cep vafeļu pannā.

NEDĒLAS VIESŅA

Kustību aparāta meistare

Pēc dažādām traumām vai citām veselības likstām bieži tiek ieteikts doties pie fizioterapeita. Kuldīgā viena no iecienītākajām specialistēm ir VINETA BAUKŠE, kura ikdienā strādā savā praksē Kuldīgas veselības centrā.

Cik gadu esat fizioterapeite?

Sertificēta un praktizējoša – 22. Kad pēc studijām atgriezies Kuldīgā, biju viena no pirmajām fizioterapeitēm un biju bez darba. Toreiz tas nebija vajadzīgs speciālists, un toreizējais slimnīcas vadītājs tā arī pateica. Kamēr viņš bija atvaļinājumā, tikmēr daktere Smilga pieņēma mani darbā. Sākumā gāja dažādi. Toreiz pie pacientiem gāju palātās gan dzemdību, gan terapijas un citās nodaļās – bija plašs profils.

Nevajadzīgs? Bet šodien tā ir viena no pieprasītākajām specialitātēm.

Tāpat kā dabā, arī dzīvē viss ir ciklisks. Pagāja laiks, kamēr to pieņēma, jo pirms tam nesaprata, ko fizioterapeits dara, kāpēc tāds vajadzīgs. Šodien bez šiem speciālistiem nevar iztikt.

Vai darba specifika daudz kas mainījies?

Jā, ir. Esmu rutīnas un ieradumu cilvēks, un mani pamatinstrumenti ir ārstnieciskā vingrošana un masāžas.

Daudzu gadu laikā saradušās dažādas vingrošanas sistēmas, fizioloģiskie pamatojumi, metodika. Tāpat tagad ir dažādi veidi masāžai ar rokām un palīginstrumentiem. Viss strauji mainās. Informācijas ir ļoti daudz, arī piedāvājumu mācīties. Pašam jāsaprot, kas padodas, kas patīk.

Un kas jums sirdij tuvāks?

Vingrošana, terapija zīdaiņiem un masāža pieaugušajiem.

Vai klientu saraksts ir pilns un darbdiena noslogota?

Ir bijis vairāk. Šobrīd jābūt gatavam, ka katru dienu kāds no klientiem var izkrist, jo mainība ir liela. Darba ir mazāk. Tomēr esmu pateicīga, ka Kuldīgas slimnīcā tika atvērta rehabilitācijas nodaļa. Pirms tam bija jāgaida divi trīs mēneši – normāls pieraksts! Tagad varu pateikt arī *nē*, pamatojot, ka ir tādi speciālisti, kuri konkrēto lietu dara par mani labāk.

Vai jūtama arī konkurence?

Labā konkurence ir tāda, kas veicina speciālistu izaugsmi. Bet vienam otru nomelnot – tā nav konkurence. Domāju, ka katram, arī jaunpieņacējiem, atradīsies darbs, jo katrs specializēsies savā lauciņā.

Vai ir svarīgi ar klientu atrast sapratni?

Darbu ļoti atvieglo tas, ja cilvēks ir motivēts ko darīt, strādāt. Neesmu īpaši draudzīga – nelieņu cilvēkā iekšā. Ir bijuši gadījumi, kad nesastrādājamies. Neieņēmu, ka esmu ļoti laba visiem. Bet ir arī otrādi. Mēs, speciālisti, neesam tik daudzi, un bieži vien runājam secinām, ka viens klients bijis pie visiem. Bet tā ir normāla cilvēka daba – es arī tā daru attiecībā pret citiem speciālistiem vai pakalpojumiem. Katrs meklē sev to labāko.

Kas pašlaik aktuālākais?

Katram tas būs citādi, jo katram savs darbības lauks. Manējais ir kustību aparāts. Varu palīdzēt vai ieteikt šajā jomā,

bet nevarēšu neko ieteikt, piemēram, par iekšķīgajām slimībām, ķirurģiskajām un citām vajadzībām. Visbiežāk pie manis nāk ar sāpēm, savilkumiem, kustību ierobežojumiem.

Pirms cik gadiem atvērāt savu praksi?

Veselības centrā privātprakse man ir gadus 17. Neesmu uz to gājusi ļoti mērķtiecīgi – viss ir noticis procesā. Piedāvājumi vairāk nāk no malas nekā pēc pašas iniciatīvas.

Kādu brīdi vadījāt arī vingrošanas nodarbības.

Septembrī mēģināju atsākt, bet sākās ierobežojumi – viss apstājās. Grupu skaitu esmu samazinājusi. Pandēmijas dēļ vispār gribēju atteikties no šīs nodarbes, tomēr vienu grupu atstāju. Gaidām, kad atkal varēs turpināt klātienē, jo tiešsaistē nodarbības nevaru. Taču trešdien sākās interesants projekts *Vecums nav šķērslis*, kur man zūmā astoņas stundas jāvada nūjošana, bet stundu – vingrošana ūdenī. Izaicinājums – līdz šim to darīju klātienē.

Vai uzreiz pēc skolas beigša-

„Fizioterapijas metodes var labi izmantot dažādu saslimšanu un traumu ārstēšanā un rehabilitācijā,” skaidro speciāliste Vineta Baukše.

FIZIOTERAPIJA

■ Kustību terapijas metode, kas ietver ārstniecisko vingrošanu, speciālas tehnoloģijas, kā arī manuālo terapiju (ar rokām).

■ Jāvingro ikvienam, jo vingrošana trenē un stiprina muskuļus. Tā spēj novērst vai mazināt kustību traucējumus, sāpes, slodzes izturības un citas problēmas, palīdz atjaunot kustības pēc traumām, slimības vai invaliditātes.

nas devāties studēt fizioterapiju?

Nē, vidusskolā nomācījos vienu gadu, pēc tam aizgāju uz medicīnas māsu skolā Rīgā. Tad vairākus gadus strādāju Kuldīgas slimnīcā. Man darbs patika, un joprojām esmu kopā ar māsiņām un *par* viņām. Toreiz fiziski grūti bija pēc nakts dežūrām. Sapratu, ka ilgi neizturēšu. Nepatika, ka mani sāk ierobežot. Nolēmu studēt un izvēlējos fizioterapiju. Akadēmijas laikā man piedāvāja darboties sporta komandās. Bet piedzima meita Evelīna, un likumsakarīgi, ka atgriezies dzimtajā pilsētā.

Vai skolas laikā sportojāt?

Mācījos Kuldīgas Centra vidusskolas sporta klasē, trenējos volejbolā pie Rasmus Zeberliņas. Ģimenē bija sportisks dzīves-

veids un režīms, tāpēc arī es noteikti sportoju, redzot, cik aktīvs ir tēvs (ilggadējais sporta skolas direktors, riteņbraukšanas treneris Jānis Baukšis – aut.). Arī mani bērni Evelīna un Francis Ernests sporto, bet hobija un amatieru līmenī. Gribētu, lai viņi to vairāk pārņemtu kā dzīvesveidu.

Kā pēc darbdienas atpūšaties?

Man ir režīms. Dažreiz arī pašai vairāk jāpiespiežas, lai gan pandēmijas laikā varu atrast laiku sev. Visvairāk man patīk doties pastaigās ar suņiem uz Mežvaldi vai gar Ventas krastiem. Parasti tam veltu stundu vai pusotru.

Lailas Liepiņas foto

VOLEJBOLS

Kristaps spēlē labi

Kuldīdznieks Kristaps Šmits Somijas augstākās līgas volejbola komandas *Raision Loimu* sastāvā aizvadījis ļoti labu spēli, gūstot 26 punktus, tā ar 3:2 palīdzot uzvarēt vienību *Kokkolan Tiikerit*.

Līdz tam Kristaps spēlēs guva vidēji 19 punktus. Somijas čempionātā 11 komandu konkurencē *Raision Loimu* pašreiz ir devītajā pozīcijā.

FIZISKAS NODARBES

Vingro tiešsaistē!

Kamēr veselību veicinošā vingrošana klātienē nav atsākusies, trešdienās 18.00 interesenti aicināti piedalīties nodarbībās tiešsaistē.

Tās platformā *Messenger Room* vada Anda Brūdere. Nodarbības ir bez maksas un atrodamas šādā saitē: https://ej.uz/tiessaistes_vingrosana.

Inta Jansone

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Aicina rogaininga pastaigā

„Sporta un kultūras pasākumi uz laiku nolikti maliņā. Atliek meklēt jaunus piedzīvojumus dabā – mežā, svaigā gaisā. Tā var būt aktīva pastaiga ar mērķi – meklēt, atrast un iepazīt tuvāko apkārtni un objektus dabā, tostarp kontrolpunktus,” saka Kuldīgas tūrisma un orientēšanās kluba *Taka* dalībniece Janeta Turka.

Pastaigas laikā būs kontrolpunkts arī pie akmens upē.

Pārfrazējot labi zināmas latviešu grupas dziesmas vārdus, ķeram rudeni aiz astes – *Taka* piedāvā individuālu pasākumu *Covid-19* laika rogaininga pastaiga.

„Tā ir apvidū izvietoto kontrolpunktu apmeklēšana izvēles secībā noteiktā laikā, šajā gadījumā četrās stundās,” skaidro Janeta. „Jāiet kājām, bet, cik ātrā tempā, tas atkarīgs no katra izvēles un noskaņojuma. *Sauleskalnu*, *Sprinčupes* un *Mazsāliju* orientēšanās kartēs, kas gandrīz savienojas, izvietoti 30 kontrolpunkti. Pieejama gan kopējā apvidus karte, kompilēta no orientēšanās kartēm, ar papildus ieskicētiem pārejas apgabaliem mērogā 1:25 000 vispārējai plānošanai un kopskatam, gan visas trīs atsevišķās kartes precīzākas orientēšanās vajadzībām.”

Ierobežots karšu skaits pieejams starta vietā, kuldīdznieki var tās saņemt arī vieglatlētikas manēžā darbdienās no 9.00 līdz 16.00, tās var lejupielādēt kluba mājaslapā un izdrukāt. Rogaininga pastaigas norit bez pulcēšanās, un tajās var doties vienatnē vai kopā ar ģimenes locekļiem.

„Starta vieta ir kopējam apvidum apmēram pa vidu – uz Snēpeles ceļa starp *Grantskalniem* un *Mazsālijām*, virzienā uz Snēpeli ceļa labajā pusē plavas malā pie siena ruloniem, marķēts ar kontrolpunkta lukturi, dodot iespēju izvēlēties, uz kuru pusi doties,” stāsta J.Turka. „Apvidus katrā no trim kartēm izceļas ar savdabību. *Saules-*

INFORMĀCIJA:

taka.kuldiga.lv vai feisbuka lapā.
Tāl. 29539291 (Odetai),
26311960 (Pēterim).
Arī tad, ja beigušās kartes vai aizgājis kontrolpunkts.

kalnu un Pelču puses mežs pārsteigs ar dažādām jaunaudzēm, nelieliem kalniņiem un daudzām ieplakām. *Sprinčupes* karjers atklās zemes dziļi noslēpumainos slāņus, ļaujot ieskatīties, kādus vietējās celtniecības materiālus iegūst tepat, Kuldīgas pievārtē. Tālāk pati *Srinčupīte* ar savām gravām, stāvajām nogāzēm un bebru dambjiem. Līdz beidzot arī *Mazsālijas* ar savu vēsturisko, nedaudz mistiski mītisko pieskaņu, kad uzkāpj pilskalnā un nolaižas *Elderenes* avotu noslēpumainajā gravā. Vēl būs *Mazsāliju* ieleja ar bebru dambjiem, avotaino nogāzi un gandrīz eksotisko raganu mājiņu. Un vēl būs akmens upē, gravas, virsotnes un ieplakas, purvi un, protams, kontrolpunkti.

Papildus tam varēs vērot, ar ko nodarbojas zemnieki. Gan šķērsojot plavas, gan apejot žogus un ganības, noteikti varēs pamanīt ne tikai aitas un govīs, bet arī nedaudz eksotiskākus *mājdzīvniekus* – briežu dārza iemūtniekus, kuri gatavi saņemt kādu cienastu.”

Kluba *Taka* arhīva foto

Apkopojsi Daina Tāfelberga

Kuldīgā

Latvijas Republikas proklamēšanas diena

■ 18.XI 19.00 koncerts tiešsaistē: vietnē *YouTube.com* Kuldīgas un Skrundas TV kanālā, kā arī feisbuka kontos.

Domes priekšsēdes Ingas Bērziņas sveiciens, pēc tam Kuldīgas mūzikas skolas direktores Andras Zvejnieces veidotā koncertprogramma, kurā apvienojušies mūspuses mākslinieki: A.Zvejniece, Agate Dembovska, Inese Krūmiņa, Evija Vēbere, Katō, Rūta Ķergalve, Dita Nuņēvica, Artis Šimpermanis, Juris Lipsnis, Miks Akots, Pēteris Ozoliņš, Jurgis Galiņš, Toms Mikāls, Andis Groza, Justs Ūdris, Kārlis Neimanis, Zigurds Turss, jauniešu apvienība *Discreet* un citi.

■ Skvērā pie Pilsētas laukuma 2. nama ierīkots fotostūrītis, kurā var iemūžināt sevi svētku noskaņā.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ 16.XI 11.00 feisbukā (@KuldigasBiblioteka) saruna ar rakstnieci Moniku Zīli projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*. 26.XI 11.00 tiešraidē *Jauno grāmatu rīts*.

KULDĪGAS NOVADA MUZEJA mājaslapā (www.kuldigasmuzejs.lv) nodarbības un izstādes: *Klusie pilsētnieki un Vecpilsētas nianse*; *Mājarī* – radošas un izzinošas aktivitātes par valsts svētkiem un patriotismu; izstādē *Izstaigā seno Kuldīgu!* – jauni stāsti par senajām ēkām.

Skrundā

17.XI 19.00 vietnēs *YouTube* un *Facebook* – valsts gadadienas tiešraides koncertā no Skrundas kultūras nama muzicēs grupa *Pērkonis*. Vakarpusē visi aicināti piedalīties *Labo domu stundā*, ģimenei kopā vai individuāli iedzot svecīti vai lāpu pie baznīcas un dodoties pastaigā Estrādes parkā.

Pagastos

ĒDOLĒ

Ēdolnieki aicināti piedalīties fotoizstādē *Mana māja, mana sēta, mana pils*. Novembra beigās tā būs kultūras nama logos.

18.XI tiks izgaismota pagasta pārvalde un baznīca, apkārtnē skanēs mūzika. Iedzīvotāji ar svecēm aicināti veidot gaismas ceļu un latviskās zīmes. 18.00 kultūras namā (ja noteikumi atļaus) – dzejas un mūzikas koncerts *Latviju mīlot*: aktrise Sigita Pļaviņa, ģitārists Māris Kupčs.

KABILĒ

18.XI iedzīvotāji izgaismos pagastu, iedzot gaismekļus un rotājot māju logus un pagalmus.

LAIDOS

17.XI 17.00–21.00 pastaiga pa Laidiem. Daudzdzīvokļu māju pagalmā būs gaismas instalācija *Caur pagātņi uz nākotni*. Varēs zīmēt ar jūras smiltīm, veidojot kopīgu animācijas projekciju.

NĪKRĀCĒ

18.XI 12.00 *Izskrien Latviju Nīkrācē!*: starts pie gājēju pārejas Dzeldas centrā (reģistrācija no 11.40 pie atpūtas centra).

PADURĒ

18.XI gaismas ceļš: iedzīvotāji aicināti nolikt sveci gājēju celiņa sākumā pie pārvaldes, ar gaismas instalācijām gaišāku darīt pagasta centru.

RENDĀ

18.XI 14.00 Rendas baznīcā (ja noteikumi atļaus) – svētbriēdis, vada mācītājs Valters Ozoliņš. Dziedās Ventspils vīru koris, diriģente Lorija Cinkusa. 17.00 pie pagasta pārvaldes varēs likt svecītes, veidojot Latvijas kontūru.

SNĒPELĒ

18.XI no 18.00 pie muižas – muzikāls gaismas sveiciens Latvijai svētkos. Novembrī muižas logos fotogrāfiju izstāde *Kā es gāju rudeni lukoties*.

SVECĪŠU VAKARI

Mirušo piemiņas pasākumi Kuldīgas novada kapsētās ārkārtējās situācijas dēļ šogad netiek organizēti. Tuvinieki aicināti savus mīļos atcerēties, individuāli aizdedzot svecītes.

Kurmāles pagasta kapos svecīšu vakars visu dienu 14. novembrī, bet pārējās kapsētās Kuldīgā un pagastos – Mirušo piemiņas dienā 21. novembrī. Skrundā svecītes iedegs 21.XI 16.00 Sila kapos, 17.00 baznīcas kapsētā.

KAIMIŅOS

Liepājas koncertzālē *Lielais dzintars* 17.XI 19.00, bet 18.XI 17.00 televīzijas kanālā *ReTV*, kā arī koncertzāles *Facebook* un *YouTube* kontā – koncerts Latvijas 103. jubilejā.

Diriģents Māris Sirmāis, ērģelniece Iveta Apkalna, sitaminstrumentālists Rihards Fedotovs, obojists Pēteris Endzelis, komponists un pianists Raimonds Tiguls, profesionālais koris *Latvija*, Liepājas simfoniskais orķestris. Koncertu sāks I.Apkalna ar šgada jubilāra Aivara Kalēja *Tokātu par korāli „Gods Dievam augstībā”*. Galvenajā daļā – trīs izcilu komponistu darbi. R.Tigula monumentālais skaņdarbs *Jūras grāmata* ietver gan vēlējumu, gan atskatu uz pagātņi un vēstījumu nākotnei. Būs skaistākie fragmenti no Imanta Kalniņa simfoniskās un kora mūzikas viņa nenosvinētās 80. jubilejas gadā, kā arī ļoti interesanta, bet Latvijā maz zināma personība – R.Fedotovs un viņa mūsdienu mūzikas piemēri.

Ventspils koncertzālē *Latvija* pasākumus klātienē plāno atsākt 21.XI 17.00 ar ērģelniece Kristiana Šmita koncertu (būs arī tiešraide). Harizmātiskais un virtuozais ērģelniece strādā slavenos Vācijas orķestros, ir sadarbojies ar ievērojamiem kolektīviem, diriģentiem un solistiem. Ventspilī K.Šmits viesosies ar J.S.Baha, A.Pērtu, Ž.Langlē un citu izcilu skaņražu opusiem.

PIRMS 20 GADIEM

Šodienas mērauklām nemērāms

Pirms 20 gadiem oktobra nogalē Kurzemnieks rakstīja par Jura Geoga Kociņa stipendiju pasniegšanu V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā (VPKĢ). Fonda pārstāves, kādreizējās skolotājas Irma Gertnere, Skaidrīte Jumiķe un Ināra Iesalniece atceras, ka tas bijis cerību pilns un iedvesmojošs laiks, jo izglītībā finansiālu iespēju bijis maz, tāpēc katrs atbalsts augstu vērtēts.

SAVĀM SKOLĀM LATVIJĀ

Austrālijā dzīvojušā latvieša, biokīmiķa J.G.Kociņa (03.01.1926.–15.02.1995.) fonds dibināts pēc viņa nāves 1995. gada novembrī. Atraitne Elizabete Fergusone-Cade izpildījusi vīra pēdējo vēlēšanos un diezgan ievērojamos ietaupījumus iemaksājusi fondā atbalstam divām skolām Latvijā: Krāslavas ģimnāzijai, kurā J.G.Kociņš pabeidzis 5. klasi, un Kuldīgas ģimnāzijai, ko viņš absolvējis gadu pirms Otrā pasaules kara beigām. Abām mācību iestādēm kopā novēlētā summa bijuši 700 000 Austrālijas dolāru (toreiz latos – ap 300 tūkstošiem). Atbalsts tika plānots 15 gadiem, bet fonds darbojies vēl divus gadus pēc tam, jo atraitne atdevusi savu daļu mantojuma. Nauda izlietota ne tikai stipendijām, bet arī citām skolas vajadzībām. Fonds faktiski beidzis pastāvēt pirms desmit gadiem.

PALĪDZĒJA TOPOŠAJIEM SPECIĀLISTIEM

Kuldīgā kopumā stipendiju saņēmuši ap 150 absolventu, tostarp pirmajos trīs gados arī no citām vidusskolām. Austrālieša ziedotā nauda studiju laikā

palīdzējusi topošajiem ekonomistiem un banku speciālistiem, latviešu valodas un svešvalodu speciālistiem, juristiem, ķīmiķiem, žurnālistiem, vēsturniekiem un citiem. Kādam tā bijusi stimulēšana mācībām, ko kaut kādu iemeslu dēļ nav izdevies līdz galam īstenot, tomēr vairums mērķi sasniedzis. Kādreizējo J.G.Kociņa fonda stipendiātu vidū ir daudzi mūspusē pazīstami savas nozares speciālisti valsts iestādēs, pašvaldībā, uzņēmējdarbībā.

VARĒJA LEPTIES

I.Gertnere norāda, ka pirms 20 un vairāk gadiem bija ļoti maz tādu fondu, kas skolām sniedza neplānotu atbalstu. Par valsts piešķirto varēja iegādāties mācībām pašu nepieciešamāko. Nebija iespēju rakstīt projektus visdažādākajām iecerēm kā tagad. Par fonda naudu ģimnāzijā izveidots informācijas centrs, kas 2001. gadā nosaukts labvēļa J.G.Kociņa vārdā. Tāda izziņas literatūras un citu grāmatu klāsta tolaik pat katrā lielajā skolā nav bijis, par mazajām nerunājot. Tāpat varēts lepoties ar bagātīgi

Kādreizējā Jura Geoga Kociņa fonda pārstāves Irma Gertnere, Skaidrīte Jumiķe un Ināra Iesalniece atzīst, ka 20 gadus mainījies ļoti daudz – tagadējās plašās iespējas skolēniem pat salīdzināt nevarot ar agrākajām.

2001. gada oktobra nogalē V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā 17 studenti, pilsētas vidusskolu absolventi, saņēma Jura Geoga Kociņa stipendiju. Pirms svinīgā brīža fonda pārstāve, skolotāja Irma Gertnere izrādīja, kā remonta laikā skola pārvērtusies.

ierīkoti datorklasi, portatīvajiem datoriem, videoprojektoriem, interaktīvajām tāfelēm, kā arī meiteņu mājturības klasi un kokapstrādes darbgaldiem zēniem.

ATBILDĒJA KATRAM

Atceroties tos laikus, fonda pārstāves piemin, cik nozīmīgs bijis ne tikai materiālais ieguvums, bet arī devēju un saņēmēju savstarpējā sirsnība. Ceļš no Austrā-

lijas ir ļoti tāls, un atraitne, dziļi atvainodamās, rakstījusi, ka uz tikšanos ar stipendijas saņēmējiem diemžēl nevar atlidot. Pasākumos piedalījies fonda pilnvarotais Igors Dimits no Austrālijas un J.G.Kociņa klasesbiedrene Rasma Sproģe. S.Jumiķe ikreiz jauniešiem piekodušusi atcerēties arī Cades kundzi, labvēļa dzīvesbiedri, kura no savas mantojuma daļas atteikusies,

lai palīdzētu centīgiem latviešu jauniešiem. Vairāki stipendiāti tad teikuši, ka sarakstoties un ka viņa atbildot uz visām vēstulēm, pat personīgi uz katru apsveikumu Ziemassvētkos.

„Tagad fondu ir daudz, bet lielākoties bezpersoniski,” saka S.Jumiķe. „Toreiz viens cilvēks, tautietis, ko skaisti un represijas aizvedušas svešumā, savā mūžā nopelnīto novēlēja savām skolām dzimtenē. Tas bija milzīgs patīkams pārsteigums, kas liek aizdomāties par savtīgumu un nesavtīgumu. Cik tagad mums ir tādu cilvēku, kuri tā atceras savu skolu? Nu, nav Latvija kļuvusi par ļoti pārtikušu valsti, kā cerējām, bet bagāti cilvēki tomēr ir.”

IZJŪTAS NEVAR NODOT

Kurzemnieka rakstā atspoguļota stipendiju piešķiršana fonda sestajā gadā. Tolaik ģimnāzijā notika remonts – tika būvēts ceturtais stāvs. Pašlaik mācību iestāde piedzīvojuši gan apjomīgu ēkas atjaunošanu vides uzlabošanas projektā, gan pārmaiņas saistībā ar novada skolu konceptu.

„Jaunajai paaudzei var izstāstīt, fotogrāfijās un filmās parādīt to, kā bija kādreiz, bet nevar iedot tālaika izjūtas,” tā I.Gertnere. „Tik daudz kas un strauji ir mainījies: pat sapņos neiztēlojamies tādu skolu, kāda ir tagad, kaut nemaz tik ļoti ilgs laiks jau nav pagājis.”

Daina Tafelberga
Kurzemnieka arhīva
un autores foto

INICIATĪVA

Vieta, kurā cilvēkiem palīdzēt

Vārmes kristīgajā centrā jeb bijušā kantora ēkā rit remonts, lai tā iniciatori var ātrāk cilvēkiem palīdzēt. Vilnis Bergkinds ir viens no centra veidotājiem, viņa darbs ir brīvprātīgs, un saistībā ar šo namu esot lieli plāni.

Kristīgā centra rīcībā ēka nonākusi pirms trim četriem gadiem. Tā pieder Latvijas Vasarsvētku draudžu apvienībai, un V.Bergkinds kā tās pilnvarotais uzreiz ieraudzījis skaistu vīziju, ko šeit darīt. Viņš grib rīkot dažādas mācības, veidot sadarbību ar līdzīgām organizācijām, dalīt humāno palīdzību (pārtiku un apģērbu) utt. Draudze Vārmē ir viens no darbības mērķiem, respektīvi, remontdarbus pabeidzot, te jātop jaunai draudzei.

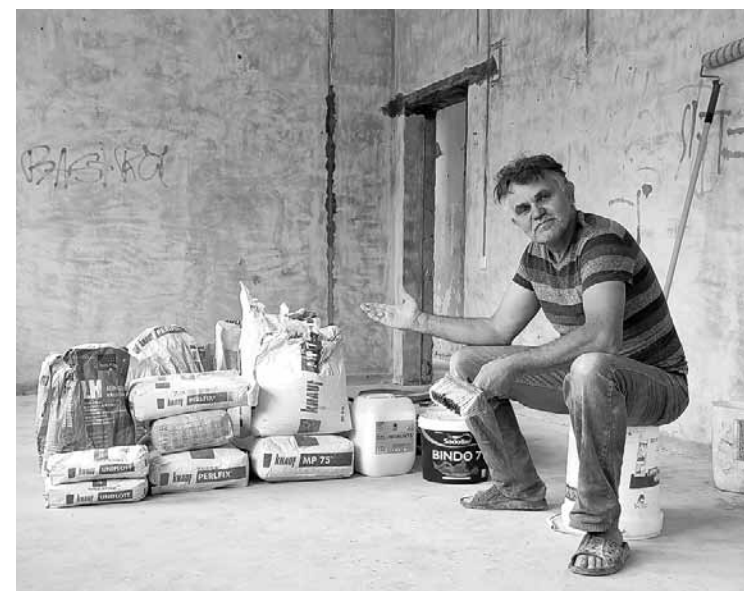
Māja bijusi diezgan sliktā stāvoklī, tāpēc vajadzējis pamatīgi remontēt, tai skaitā ievilkot elektrību, kanalizāciju un apkuri. To darot gan algoti speciālisti, gan

brīvprātīgie. Laika, darba un naudas ieguldīts daudz, pateicoties ziedotāju atbalstam. Viens no Viļņa uzdevumiem ir arī meklēt ziedojumus, tāpēc atbalstīt aicināts ikviens. Remontu plānots pabeigt līdz Ziemassvētkiem, lai sarīkotu pirmo pasākumu, ja vien situācija valstī to ļaus.

Vilnis pagastā dzīvo deviņus gadus. Viņš ir Kuldīgas Vasarsvētku draudzes loceklis un 14 gadus kalpo kristīgās rehabilitācijas programmā cilvēkiem ar atkarību problēmām. Saldus novada Šķēdes pagastā viņš ir biedrības Teen Challenge Latvija rehabilitācijas centra vadītājs. „Arī man pašam bijusi sarežģīta

pagātne. Bet līdz ar Dieva ienākšanu manā dzīvē viss apkārt mainījās. Biju atkarību bedrē, bet tagad dzīvoju pilnvērtīgi un laimīgi, ar misijas apziņu – nest evaņģēlija vēsti tālāk tiem, kuri meklē gaismu savā dzīvē,” atklāts ir V.Bergkinds.

Viņš atzīst, ka ne jau telpas ir galvenais instruments, ar ko strādāt, bet gan cilvēks. Vilnis ilgi meklējot pareizo atbildi tam, kā cilvēkus saliedēt, īpaši šajā laikā, kad sabiedrība iet cauri tik grūtam periodam: „Nemot par piemēru sociālos tīklus, kuros cilvēki viens otru apmēta ar dusmīgiem komentāriem, tā vien var redzēt, cik daudz naida ir mūsos.” Tāpēc kristīgā centra dar-

Remontdarbi Vārmes kristīgajā centrā notiek Viļņa Bergkinda vadībā.

bības, tāpat kā kristietības pamatā esot miera nešanas princips. Miers starp cilvēkiem ir tas, kā sabiedrībai pietrūkst, un viņš grib parādīt, ka var dzīvot bez naida: „Cilvēks

nevar dzīvot nepārtrauktā trauksmē, jo tad zūd spēja ieraudzīt to, kas notiek patiesībā.”

Katrīna Blaua
Viļņa Bergkinda arhīva foto

PĀRDOD

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un noteksistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briķetes (165 EUR/paletes), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 156,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausus dēļus **MALKAI, BRUSAS, TELEVIZORU**. Tālr. 20276661.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 26632732.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena: 120 EUR par trīs steriem. Tālr. 25607959.

Sauskaltuša koka **MALKU** – 120 EUR par skaldītu, 95 EUR par kluciem. Kravā 3 steri. Tālr. 26632723.

AITAS (1 līdz 3 gab.). Tālr. 2691432.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums: 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bez maksas piegāde. Tālr. 28890462.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** 'Vineta'. Piegāde. Tālr. 26154385.

MEDU – 3 l/18 EUR – un šūnu medu ar piegādi mājās svētdien, 14. novembrī. Tālr. 26441406.

MAINA

SIA **BALTU Forest Group** (42103080727) aicina darbā koklāukuma **PĀRVALDNIĒKU** Skrundā. Darba alga: 1000–2000 EUR neto. Pieteikties pa tālr. 20209424 vai info@baltukoks.lv

SIA **Kuldīgas komunālie pakalpojumi** (56103000221) **AICINA DARBĀ**: celtnieku (atalgojums: 820–960 EUR bruto); būvdarbu brigadieru (atalgojums: no 940 EUR bruto); namu apsaimniekotāju (atalgojums: 887–970 EUR bruto). Tālr. 26771586, www.kkp.lv/vakances.

PĒRK

3–4 istabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29828622.

GARĀŽU Priedītēs. Tālr. 29667485.

Vēlos iegādāties **NEKUSTAMO ĪPAŠUMU**, arī bez remonta. Iegādāšos uzreiz. Tālr. 24942347.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

AUTOMAŠĪNAS metāllūžņiem. Savākšana un norakstīšana – cenā. Tālr. 23554302.

FORD SIERRA, FORD SCORPIO ar benzīna dzinēju. Var bez dokumentiem, sarūsējušu. Tālr. 29543237.

Vecus **MOTOCIKĻUS** – *Emka, K-750, Dņepr, Iž, Jawa* un citus, **MOPĒDUS**, rezerves daļas, dokumentus. Tālr. 20334005.

Vecu padomju lauku **TEHNISKO PASI** motocikliem *IŽ-350, IŽ-49, M1A, M-72, K-750, K-650*. Tālr. 25566059.

KOMBAINU *Jeņisej, Ņiva*. Tālr. 26610150.

TRAKTORUS *T150-K, Karpatec-Pea*. Tālr. 25650875.

Lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 26630334.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Pērku **MEŽUS**, cirsmas, jaunaudzes, izcirstus meža īpašumus, arī mežu īpašumus ar liegumiem. Tālr. 26844259.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma buļļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāļ. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Rīgas porcelāna rūpnīcas **SERVĪZES**. Tālr. 29954171.

MAINA

Īpašnieks maina vienistabas **DZĪVOKLI** Priedainē ar piemaksu pret divistabu dzīvokli Kuldīgā. Tālr. 26684823.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

TEĀTRA NAMŠ
Jūras Vārti

KASIERĪTE INFORMĒ

.....

20. novembrī plkst. 16.00
Jaunā Rīgas teātra izrāde
VĒSTURES IZPĒTES KOMISIJA

24. novembrī plkst. 18.00
Valmieras drāmas teātra izrāde
SMIEKLU SASAUKŠANĀS

25. novembrī plkst. 19.00
Valmieras drāmas teātra izrāde
UZ AKAPULKO, KUNDZE!

.....

APMEKLĒTĀJU IEVĒRĪBAI:
pasākumi teātra namā **JŪRAS VĀRTI** notiek "zaļajā režīmā!"
Info: +371 25773303, www.jurasvarti.lv
Bijētes visās "Bīešu Paradīzē" kasēs, kā arī www.bilesuparadize.lv

 SIA «Vika Wood»
kokzāģētava **PĒRK**
egles un priedes zāģbalkus.

Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicamies dakterei Zandai Zauerei un māsiņai Ramutei Prauliņai par 17 gadu laikā sniegto medicīnisko palīdzību, sirsnību, mīlumu un iejūtību. Sirsnīgs paldies arī visiem doktorāta darbiniekiem par brīnišķīgo attieksmi pret pacientiem. Lai jums visiem spēks un izturība šajā saspringtajā laikā.
Biruta un Aigars Bērziņi

DAŽĀDI

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS, DOKUMENTĀCIJAS NOFORMĒŠANU**. Tālr. 29705025.

JUMTA remonts, maiņa. Telpu kosmētiskais remonts. Materiālu piegāde. Tālr. 24848162.

Ēku **SILTINĀŠANA** ar bermo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

ZIEMAS RIEPAS (par viszemākajām cenām Kuldīgā) un montāža, arī sestdienās. Tālr. 26669624.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra, rok **AKAS**. Tālr. 20499788.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 26018109.

MEŽA INVENTARIZĀCIJA Kuldīgas novadā. Tālr. 29162776.

PĒRKAM

Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

- Meža īpašniekiem:
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: **29150470, 67804343**
www.metsaforest.com/lv

LĪDZJŪTĪBAS

*Ir apklusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.
/O.Vācietis./*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilutai Meijai, māti mūžībā aizvadot.
Skrundas vidusskolas kolektīvs

Daudz ciešanu taisnajam, bet no visām tas Kungs izglāb.
/Ps. 34./

Skumjās esam kopā ar krustmāti un tuviniekiem, vīru, tēti, opi **OJĀRU KRŪMIŅU** mūžībā pavadot.
Juris, Alma, Aivars, Vilnis

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāp.*
/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību Andim Krūmiņam ar ģimeni, tēvu pāragri zaudējot.
Marija un Alfreds Freimaņi,
Matilde un Vilnis Gūtmaņi

*Bet reizēm, kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.*
/Z.Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **LUDMILAS ZAHARCOVAS** ģimenei, viņu smilšu kalniņā pavadot.
Kolēģi no bijušā SĒUA kantora

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.*
/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību **MONIKAS DELLES** tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.
Lilija un Guntis Grosbaridi

*Nepūsat, auksti vēji,
Lai guļ mana māmuliņa.*
/T.dz./

Izsakām līdzjūtību **ĀRIJAS GAILES** tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
Bijušie kolēģi

Visdziļākā līdzjūtība Jolītai, vīru zaudējot.
Ceptuves kolēģi

SIA Lāses AM gaļas veikals
12. un 13. novembrī
piedāvā

**ievērojamas atlaides
svaigai cūkgaļai**, t.sk.
maltā gaļa – 2,50 EUR/kg,
šķiņķis – 2,95 EUR/kg.

Laiņi gaidīti
SIA Lāses AM veikalā
Valles Rumbas pagastā
(akcija spēkā, kamēr preces ir veikalā).

Klientu ievērībai!

Sludinājumi un reklāma nākamajam **Kurzemnieka**
17. novembra numuram
jāiesniedz līdz pirmdienai, 15. novembrim, 12.00.

VĀRDADIENAS

No 13. līdz 20. novembrim
 13. Eižens (80), Jevgeņijs (3131), Jevgeņija (1126)
 14. Fricis (139), Vikentījs (100), Vincents (108)
 15. Leopolds (95), Undīne (457), Unda (87)
 16. Banga (12), Glorija (151)
 17. Hugo (710), Uga (16), Uģis (2236)
 18. Aleksandrs (33 514), Doloresa (33), Brīve (1)
 19. Elizabete (3819), Liza (68), Līze (34), Betija (306)
 20. Anda (2866), Andīna (46), Vigo (136)
Populārākie: Aleksandrs un Elizabete.

Pati samainīja vietām

Elizabete Daira Roķe, priekšsēdes palīdzē Kuldīgas novada domē:
 – Kad piedzimu, man bija tikai viens vārds – Daira. Vēlāk, kad tiku kristīta, man ielika otru – Elizabeti. Sākumā vecāki otru vārdu nevēlējās likt, jo uzskatīja, kas tas ir par garu, taču, kad kristīja, pārdomāja. Laikam ejot, kristītais vārds likās tuvāks – bija iesēdies sirdī, tādēļ sāku sevi vairāk identificēt ar vārdu Elizabete. Vēlāk izdomāju tos samainīt vietām, lai pirmais būtu Elizabete, otrais – Daira. Draugi reizēm mani nosauc par Betu. Kad sāku mācīties augstskolā, arī kursabiedri sāka tā saukt, vārdu Elizabete saīsinot.

Amanda Gustovska

JOKI

Kāda sieviete modes veikalā uzrunā pārdevēju:
 – Vai es varu uzlaikot to kleitu skatlogā?
 – Jā, protams, kāpiet tik iekšā, varbūt jaunus pircējus pievilināsiet.

 – Dārgā, ko es tev varu uzdāvināt jubilejā?
 – Atpūtu Kubā!
 – Labi! No kāda materiāla kubu izgatavot?

 Es zinu, ka tu savā dzīvē tālu tiksi. Un ceru, ka tur arī paliksi.

SIA „STILLS”
PĒRK ZĀGBALĶUS
 diametrā no 24cm.
Ozola:
 A. kl. no 210-330 eur/m3;
 1. šķ. no 180-230 eur/m3;
 2. šķ. no 120-140 eur/m3.
Oša:
 A. kl. no 150-210 eur/m3;
 1. šķ. no 100-150 eur/m3.
Tālr.: 29334955, 29463811.

LAIKA PROGNOZE

Sals parādās biežāk

Sals nu ir piedzīvots visā Latvijā, bet neliels, un vēl daudz par agru sākt skaitīt diennaktis, kad vidējā gaisa temperatūra turas zem –5 grādiem un kad varētu teikt, ka klāt meteoroloģiskā ziema.

Taču ziemas riepas saviem auto gan vēlams uzlikt ar steigu, kaut pēc likuma tām obligāti jābūt tikai no 1. decembra. Uz ceļiem jau veidojas tā sauktais melnais ledus, un tas ir bīstamāks par apledojuumu sniegotā ziemā, jo tikpat kā nav saskatāms un autovadītājam neliek būt īpaši uzmanīgam. Neredzamais apledojuums lielākoties veidojas tad, ja ir migla, lietus vai slapjš sniegs un temperatūra zem nulles. Šādos apstākļos ūdens uz

ceļa piesalst, izveidojot plānu ledus kārtiņu, autovadītājs to neredz un domā, ka droši var spiest gāzi grīdā, pat pārsniedzot labos laika apstākļos atļauto ātrumu.

Tādu autobraukšanai nedrošu un arī pastaiģām ne visai patīkamu laiku sinoptiķi sola šīs nedēļas beigās un nākamās sākumā, kad temperatūra naktīs Kurzemē nokritīs pāris grādu zem nulles, bet valsts centrālajā un austrumu daļā līdz –5 grādiem, dienā nepačeloties virs +6 pat jūras tuvumā. Ja arī pie mums nebūs ievērojama nokrišņu, mitrums turēsies ap 93%. Vēl šodien un brīvdienās vairāk jutīsim siltā ciklona ietekmi no Eiropas dienvidrietumiem, bet svētdienas vaka-

rā to nomainīs spēcīgs anticiklons, kas nesīs arktiskās gaisa masas, un nedēļas pirmajās dienās iespējams pat kailsals.

Viduskurzemē brīvdienas prognozētas pārsvarā apmākušās. Sestdien ap +5 grādiem, svētdien nedaudz siltāk, bet naktī uz pirmdienu jau līdz –2. Valdošie būs dienvidu vēji, svētdien sāks pūst no austrumiem, iegriežoties no ziemeļaustrumiem – tad arī jutīsim dzestrumu, kaut vējš būs lēns, brāzmās sasniedzot tikai 5 m/sec. Līdz trešdienai dienās būs +3, naktīs dažī grādi zem nulles. Šobrīd tiek prognozēts, ka nedēļas vidū jauns ciklons nesīs siltumu.

Daina Tāfelberga

Atvieglājumi potētajiem, pārējiem – pirmās nepieciešamības lietas

Mājsēdes un citu ierobežojumu izbeigšana nenozīmē pandēmijas beigas – tā preses konferencē par laiku pēc 15. novembra uzsvēra premjerministrs Krišjānis Kariņš (Jaunā Vienotība).

Īsumā par būtiskākajiem atvieglojumiem.

- Pakalpojumu vietas būs pieejamas zaļajā režīmā jeb ar Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, izņemot pirmās nepieciešamības pakalpojumus. Sarkanajā režīmā jeb ikvienam būs pieejami pārtikas veikali, aptiekas, pasts, degvielas uzpildes stacijas, ēdiena pasūtīšana līdzņemšanai, sabiedriskais transports, finanšu, remonta un apkopes, telekomunikāciju pakalpojumi, atbalsts psiholoģiskās palīdzības grupās, avāriju novēršana. Tāpat viena mājsaimniecība varēs saņemt fotopakalpojumus un izmitināšanu.
- Tirdzniecības un pakalpojumu vietas strādās no 6.00 līdz 21.00 (tas neattieksies uz pirmās nepieciešamības preču veika-

liem). Aizliegta ielu tirdzniecība, arī Ziemassvētku tirdziņi.

- Publiskie pakalpojumi pamatā tiks sniegti attālināti. Ja nepieciešama klātienē, saskarsmei jābūt ne ilgākai par 15 minūtēm, bet cilvēkiem bez Covid-19 sertifikāta būs jāievēro papildu nosacījumi.
- Publiskajos pasākumos vienlaikus varēs pulcēties ne vairāk par 500 cilvēkiem. Reliģiskās vietās varēs tikties zaļajā režīmā. Individuāli tās drīkstēs apmeklēt ikviens, taču ne ilgāk par 15 minūtēm. Būs aizliegtas atrakcijas, azartspēles, izklaide.
- No 15. novembra mācības skolās notiks klātienē tikai t.s. klases burbulī. Pieaugušo izglītība un sporta pasākumi notiks zaļajā režīmā, nometņu rīkošana aizliegta.

Jana Sūrums

Jana Sūrums

Nākamgad Kurzemnieks turpinās iznākt divas reizes nedēļā.

Kurzemnieks 2022. gadam (eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	6,75	20,25	40,50	74,25
Juriskām personām	8,90	26,70	53,40	106,80

Kurzemnieks ar Laimīgo Programmu 2022. gadam (tikai privātpersonām, eiro)

	1 mēn.	3 mēn.	6 mēn.	12 mēn.
Privātpersonām	7,65	22,95	45,90	84,15

Privātpersonām gada abonements jebkuram variantam maksā tikpat, cik tad, ja abonē atsevišķi 11 mēnešiem.

Visiem abonentiem dāvanā būs Kurzemnieka kalendārs.

